PAZAR
25 KÂNUNUEVVEL 1932
7 inci sene No. 2470
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Vergi Mükelleflerine Kolaylıklar Gösterilecek..

Paris İtilâfı

Düyunu umumiye meclisi tarafından neşredilen bir tebliğ, Osmanlı borçları hakkında Pariste parafe edilen itilâfnamenin şartlarını şu yolda hülâsa etmektedir:

1 — Osmanlı düyunu umumiyesinden Türkiye Cümhuriyetinin hissesine isabet edecek meblâğ 895.435.000 frank, yani takriben 75 milyon Türk kâğıt lirasıdır.

Bundan yalnız Rumeli şimendiferleri tahvilâtı hariç tutulmaktadır ki, malûm olduğu üzere bu, eski Avusturya istikrazıdır.

2 — Türkiye Cümhuriyeti bu meblâğ için yeni tahvilât çıkaracak ve Üni - Türk ismini taşıyacak olan bu tahvilât, Cümhuriyetin harici istikrazı mahiyetinde olacaktır.

3 — Üni - Türk tahvilâtının faizleri yüzde yedi buçuk olarak tesbit edilmiştir.

4 — Hükûmetin her sene tediye edeceği faiz ve amorti bedeli, 67,550 altın Türk lirası, yani altı küsur milyon kâğıt lira tutuyor. Düyunu umumiye meclisinin elinde müterakim bulunan bazı paralar bu taksitlere mahsup edileceğinden ilk seneler zarfında tediye sine mecbur olacağımız paranın yekûnu bundan aşağı olacak demektir. 1936 senesine kadar devletin giriştiği diğer bir takım mali taahhütler mevcut olduğuna göre, bu seneler içinde taksitlerin azalması umumi mali vaziyetimiz için hayırlı olmuştur.

Pariste parafe edilen mukavele ile 1928 itilâfı mükayese edilecek olursa, son mukavelenin üçte iki nisbetinde daha hafif olduğu anlaşılır. Çünkü Paris itilâfile ilk seneler iki milyon İngiliz lirası vermek mecburiyetinde idik. Ve bu taksitler sonraki senelerde gittikçe fazlalaşıyordu.

Düyunu umumiye meselesinin Türk menafiine uygun bir şekilde halledilmesini İsmet Paşaya medyunuz. İsmet Paşanın, Osmanlı imperatorluğundan intikal eden bu fena mirasın yükünü mümkün mertebe hafiflestirmek yolundaki müsmir mesaisi Lausanne'da baslıyor. Siyasi meseleler ve hudut ihtilâfları halledildikten sonra kuponlar meselesi üzerinde muharebeye tekrar başlamayı göze alacak kadar ısrar etmesinin mânası bir çokları tarafından anlaşılamamıştı. İsmet Pasa o zamandan takdir etmisti ki eğer mali meseleler Türk milletinin menafiini müemmen bir şekilde halledilmezse Lausanne'da kazanılan zafer de manasını kaybedecekti. İsmet Paşa Lausanne'da sarraf zihniyetile hareket eden alacaklılar ile mücadele etti. Türk milletine tahammülünün üstünde bir mali yük tahmil edemiyeceğini bildirdi. Bu mücadelesinde mütehassıs sıfatile Türk murahhas heyetine iltihak eden bazı maliyecilerin yardımları olmamıstı. Bilâkis bunların "teknik" dive ileri sürdükleri fikirler kuponlar işinin hallini işkâl etti. Osmanlı düyununun sermayesi taksim edilemez denildi. Sonra tediye edilecek paranın nev'ini tayin meselesinde nâmütenahi müşkülât çıktı. İsmet Paşanın bu kuponlar meselesini halletmek için Lausanne'da giristiği mücadele konferans müzakeratının en çetin bir safhasını teşkil etmiştir. Ve on senelik tarih göstermiştir ki, bu mücadele ile ve ondan sonra bu meseleve karsı takip ettiği sivaset ile İsmet Paşa Türk milletine en büyük hizmetlerden birini yapmıştır.

Bir çok devletler borçlarını tediyeden kaçmdığı bir sırada Türk devletinin Osmanlı imperatorluğuna ait olan bu eski borçları ödemek için itilâfname imzalaması aykırı bir hareket gibi görünebilir. Ancak bu, kuponlar meselesinin mahiyeti ve Lausanne konferasından beri geçirdiği safhaları bilmeyenlerin görüşüdür. Biz, Osmanlı düyununun, hissemize düşen kısmını tediyeden hiç bir zaman kaçınmadık. Ancak bizden talep edilen paranın tediye kabiliyetimizin fevkinde olmamasını istedik. Bilâhara bütün borçların tediyesinde mikyas olarak kabul edilen bu prensip 1922 senesinde bizim hakkımızda da tatbik edilmek istenseydi, kuponlar meselesi tâ Lausanne konferansında halledilebilirdi. Binaenaleyh şimdiye kadar bu meselede devamlı bir itilâfa varılmaması, bizim tediyeye hazır olmamamız değil, tediye edebileceğimiz meblâğı alacaklılarımızın kabul etmek istememelerinden ileri gelmiştir. Ve Fransa da dahil olduğu halde birçok devletler, " imzanın kutsiyetini " inkâr ederek borçlarından kaçınmak istedikleri bir sırada bizim Paris mukavelesini imza etmekliğimiz, Lausanne konferansından beri bu borçlar meselesi etrafında Türkler aleyhine yapılan propagandalara karşı en müskit bir cevaptır.

Ahmet ŞÜKRÜ

Rıhtım şirketi ile bir ihtilâf daha çıktı

İhtilâf için İktısat ve Nafia Vekâletlerine müracaat edildi

Tüccar ne istiyor?

Rıhtım şirketile şehrimiz halı tacirleri arasında büyük ve şayanı dikkat bir ihtilâf çıkmıştır. Rıhtım şirketinin Gümrük başmüdürlüğünün tam karşısındaki büyük antreposunu inşasındanberi halı tacirleri işgal eder. Transit halı satışı da burada âdeta bir ser best mıntaka gibi cereyan eder ve muameleler yapılır. Burada milyonlarca liralık halı vardır. Rıhtım şirketi halılardan metre murabba başına 280 kuruş ücret alır. Son senelerde her maddede olduğu gibi halılar da kıymetlerinden mühim bir miktar kaybetmiştir. Halıcılar da kıymetinden bu kadar kaybolan halılara bu kadar ücreti fazla gördüklerinden Rıhtım şirketinden ücretin indirilmesini istemişlerdir.

İstanbul sokaklarında halı ucuzluğu ve bolluğu

Bu talebe karşı, Rıhtım şirketi bütün halı tacirlerine arzu ederlerse derhal antrepoyu tahliye etmelerini bildirerek cevap vermiştir. Halbuki halı tacirlerinin başka bir yere gitmeleri imkânı yoktur.

Aldığımız malûmata nazaran, halı tacirleri bu vaziyeti halılarımız âleyhinde bulduklarından İktisat ve Nafia Vekâletlerine müracaat edeceklerdir.

Fikret için samimî bir ihtifal yapıldı

Münevver ve güzide bir kalabalık merhumun hayatını yaşadılar ve şiirlerini dinlediler

Fikret ihtifalinde konferans dinleniyor

Dün büyük şair Tevfik Fikretin doğduğu günün yıldönümü olduğundan, Galatasaray lisesinde "Talebe Akademisi" nin teşebbüsü üzerine bir ihtifal yapılmıştır. Bu münasebetle dün saat dörtte şehrimizin münevver ve müteffekkir sınıfına mensup birçok zevat mektebin konferans salonunu doldurmuştu. Büyük şair Abdülhak Hamit B. yanında Halit Ziya ve İsmail Muştak B. ler bulunduğu halde salona girmiş ve şiddetle alkışlanmıştır. İhtifal programı mucibince ilk söz üstat Abdülhak Hamidin idi. İsmail Müştak B. kürsüye gelerek üstadın Fikret için yazmış olduğu: "Merhumlar arasında"... parçasını okumuştur. Bu yazıyı aynen aşağıya derediyoruz:

Merhumlar arasında

Recai zade Ekrem merhum Tevfik Fikreti bana şöyle tavsiye ve takdim etmiş idi. İşte istikbalin en büyük şairi!.

O, istikbal müruru zaman ile halihazır oldu. Ondan sonra mürur eden zaman o istikbali maziye imrar ve iade edemedi.

Fenadan bekaya intikal eden Tevfik Fikretin istikbali halihazırı da geçerek yine istikbalde istikrar buluyor. O büyük san'atkârın bugün lisanı mahkûmu sükût ise de bediiyat

(Devamı 6 ncı sahifede)

Vergi Bekayası

Yeni bir lâyiha hazırlanıyor

Ankara, 24 (Telefonla) Maliye Vekâleti vergi bekayasının tasfiyesi hakkında bir kanun lâyihası hazırlamaktadır. Lâyihada devlete vergi borcu olan mükelleflere kolaylıklar gösteren esaslar bulunacaktır.

Ramazan Perşembeye!

O günden itibaren ezanlar türkçe okunacak

Ramazan, önümüzdeki perşembe günü başlıyor. Evkaf idaresi, camilerin noksanlarını ikmal ettirmektedir.

Ramazan münasebetile Ayasofya, Sultanahmet, Beyazıt, Şehzade, Fatih, Eyip, Sultanselim ve Valde camilerinde müftilikten vesika alan vaizlar tarafından mevizeler irat edilecektir.

Perşembe gününden itibaren ezanlar da türkçe okunacaktır.

Bu münasebetle İstanbul Müftülüğünden aldığımız tebliği neşrediyoruz:

Tebliğ

"Kânunuevvelin 29 una müsadif önümüzdeki perşembe günü ramazanı şerifin iptidası olduğu ilân olunur."

Çaldaris'in Tavsiyeleri

Anadolu harbine ait tefrikalar yazmakta ne fayda var

ATİNA, 24. A. A. — Başvekil M. Çaldaris, Yunan matbuatı mümessillerile konuştuğu bir sırada Anadolu harbine ait hatıralar neşrinde devam eden bazı gazetelerin bu hareketleri

(Devamı 6 ncı sahifede)

M. Matsuoka Bugün Bekleniyor

Japonyanın Milletler Meclisi nezdindeki murahhası M. Matsuokanın bugün şehrimize muvaselâti beklenmektedir. M. Matsuokayı, hükûmet namına Vali muavini Ali Rıza Bey karşılayacaktır.

Japonyanın Milletler meclisi murahhasının Ankaraya da gideceği anlaşılmaktadır.

Tırpan!
İLERİ - GERİ..
Muharriri: Burhan Cahit
3 üncü sahifede

Rana Beyin Teftişleri

İnhisarlar Vekili daha bir kaç gün kalacak

İnhisarlar Vekili Ali Rana Bey

Cuma günü şehrimize gelen Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana B. dün öğleye kadar İnhisarlar idaresinde meşgul olmuş ve Umum Müdür Hüsnü B. le görüş müştür.

Rana B. birkaç gün şehrimizde kalacaktır. Kendisi, burada, bu ay sonunda ikmal edilecek olan inhisarların taşra teşkilâtının tevhidi netayici üzerinde ve İnhisarlar merkezinin Ankara'ya nakli etrafında tetkikat yapmaktadır.

Fare hücumu Ve müsta'fa Kediler!

Defterdar B.in izahı

Düyunu umumiye binasının için de kapalı duran eşyayı farelerin hücumundan kurtarmak için içeriye birkaç kedi salıverildiğini, bu kedilerin bir müddet ciğerle

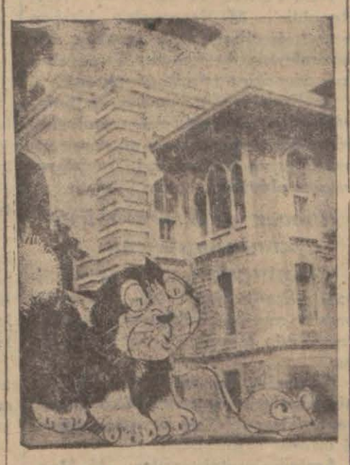

beslendiklerini, son zamanlarda ciğer parası kalmadığından kedilerin de âdeta vazifelerinden istifa eder gibi binayı terkederek birer tarafa dağıldıkları yazılmıştı. Defterdar Mustafa Bey dün bu hususta bir muharrimize demiştir ki:

— Düyunu umumiye binasında Defterdarlığa ait eski bir takım halı ve kilimler vardır. Bu kilimleri farelerden muhafaza için bir kaç kedi beslenmiş olabilir. Fakat ciğer tahsisatı diye bütçemizde bir madde yoktur. Müteferrikadan arasıra para ayırmak tabii mümkündü. Düyunu umumiyenin asıl eşyasına gelince, bunlar naftalinle muhafaza edilmekte ve sık sık tozları alınmaktadır. Binanın ne zamana kadar boş kalacağını tahmin edemem. Bu, hükûmetin bileceği iştir."

Keriman Ece

Ankaraya sonra da Mısır ve Amerikaya gidiyor

Dünya güzeli Keriman Halis Hanım Ankarada Hilâliahmer cemiyeti umumî merkezi tarafından verilecek baloya davet edilmiştir.

(Devamı 6 ncı sahifede)

Dil seferberliği şehrimizde de filen başlıyor

Bu hafta sonunda faaliyet başlıyor; dün tebligat yapıldı

Söz derleme talimatnamesi dün İstanbul Maarif Müdürlüğüne gönderilmiştir. İstanbul Vilâyet derleme heyeti derhal faaliyete geçecektir. Ancak İstanbul derleme heyeti reisi Vali ve Belediye Reisi Muhittin B. Ankarada olduğundan İstanbul heyeti ilk içtimamı Muhittin Beyin avdetinde aktedecektir.

Maarif müdürlüğü o zamana kadar bu husustaki hazırlıkları ikmal edecektir. İstanbul Derleme heyeti Muhittin Beyin riyasetinde Kolordu kumandanı Şükrü Naili Pş., Maarif müdürü Haydar, Sıhhiye müdürü Ali Rıza Beylerle, şehrimizdeki lise, muallim, orta, san'at, ticaret ve ziraat mektepleri müdürlerinden mürekkeptir.

Heyet ilk içtimamı akdettikten sonra söz derleme defterleri bütün muallimlere tevzi edilecek, derleme faaliyeti başlıyacaktır. Merkez heyeti her hafta muntazaman içtima edecek ve ay sonlarında faaliyet neticeleri Ankarada cemiyet umumi kâtipliğine bildirilecektir.

Maarif Müdürü Haydar B.

Maarif müfettişleri derleme faaliyetinde teftiş ve irşat vazifesini göreceklerdir.

Bonolar neden bir türlü elden çıkmıyor?

Söylendiğine göre, bazı kimseler bonolar üzerinde bir nevi borsa oyunu oynuyorlarmış...

Gayrımübadiller arasında son günlerde bazı anlaşamamazlıklar husule geldiği, geçen kongrede eski idare heyetini iskat edenlerin, yeni idare heyetini beklenen işleri yapmamakla ittiham etmeğe başladıkları görülmektedir. Şikâyetlerin başlıcası, şimdiki heyetin gayrımübadillere yeni bono tevziini temin edememesinden ileri gelmektedir. Bunlar, 15 kânunusanide toplanacak kongrede idare heyetine karşı şiddetli tenkitlerde bulunmıya şimdiden hazırlanmaktadırlar.

Diğer taraftan, gayrımübadiller idare heyeti de kongre hazırlıklarına başlamıştır. Kongrede, efkârın teşettütüne mahal kalmaması ve salim kararlar verilebilmesi için idare heyeti, önümüzdeki perşembe günü yapacağı içtimaa, hariçten, fikir ve reylerinden istifade edilebilecek 30 kadar gayrımübadili de iştirake davet etmiştir. İçtimada, gayrımübadilleri alâkadar eden emlâk müzayedeleri, bonoların kıymeti, yeni bono tevziatı işleri birer birer görüşülecek ve kongrede takip edilecek müsterek hattı hareket kararlaştırılacaktır.

İdare heyeti, kongreye arzedilecek raporunu da ihzara başlamıştır.

Heyet azasından Cevat Bey kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

Gayrımübadiller cemiyeti idare heyetinin noktai nazarını söyliyen Cevat Bey

"— Eski idare heyetini tenkit edenlerden biri de bendim; şimdi yeni heyette bulunduğum için bazı gayrımübadiller tarafından, iş yapamamış olmakla, ittiham edildiğimi ve kongrede de bu suretle tenkit edileceğimi işitmekteyim. Bunlara kongrede mukabele edeceğim tabiidir. Şimdi şu-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Ankarada resmi küşadı yapılan Zabitan mahfeli ve küşat resminden kıymetli bir intiba

Tarihî tefrika: 54

93 felâketleri ve İgnatief

Mütercim Rüştü Paşa ve iki mektuba cevap

Aldığımız mektuplar

Tefrikamızın okurlarımız arasında büyük bir alâka uyandırdığını sevinçle görüyoruz. Geçenlerde M. N. imzalı bir mektubu bu sütunlara koymuştuk. Bugünlerde daha iki mektup aldık. Bunlardan biri Jön-Türklerin ilk reisi olan Nuri Beye aittir. Memleketimizde [illegible] adı kullanılmaması yüzünden üç (Nuri) adının biribiri[illegible] karıştığını gösteren bu mektup, tefrikamızdan ziyade M. N. Beyin mektubuna karşıdır.

Bu mektup şudur:

"İgnatief tefrikanızda mevzuubahsolan Nuri Bey hakkındaki M. N. imzasile yazılan mektubun bir fıkrası muhtaç tashihtir. Filhakika Kemal Beyin ve Ziya Paşanın arkadaşı olan Nuri Bey reji komiseri idi. Âyan âzalığında bulunmadı.

"Fakat âyada bulunan Nuri Bey de bu zatın dediği gibi Sultan Hamidin ikinci mabeyn cisi Nuri Paşa değildir. Bu Nuri Paşa meşrutiyetten evvel vefat etmiştir. Abdülhamit bendegânından hiç bir kimse âyanda bulunmamıştır.

"Âyandaki Nuri Bey, elyevm meb'us olan Celâl Nuri Beyin pederi idi. Bu Nuri Bey evvelâ Rumeli beylerbeyi rütbesi alarak paşa olmuş, bilâhara balâ rütbesile tekrar Bey olmuş idi.

"Görülüyor ki isim müşabehetinden eşhas biribirine karışmıştır. Malûm olduğu üzere bu Nuri Bey Arnavutluk eşrafından Cezair Bahrisefit valisi Âbidin Paşanın damadı idi. Kendisi de mutasarrıflık ve valiliklerde bulunmuştur."

Görülüyor ki Nuri Bey ve Paşaları biribirine karıştırmamak epeyce zor bir iş..

Mütercim Rüştü Paşa meselesi

İkinci mektup ta Mütercim Rüştü Paşa hafidi Salâhattin Beyden gelmiştir. Bu mektupta da şöyle deniliyor:

"Muteber Milliyetin şimdiye kadar neşrettiği tarihî tefrikalardan en mühimmi olan "93 felâketi ve İgnatief" tefrikasının 30 teşrinisani 932 tarihli 29 uncu tefrikasının ikinci sütununda "Tam bu sırada başka bir taraftan başka bir hava esti. Mısırlı Mustafa Fazıl Paşa, İstanbulda bir müddet uğraştıktan sonra, ümidini kesmiş, Avrupaya kaçmıştı. Mustafa Fazıl Paşa, Mısır valisi olmak ümidinde idi. İsmail Paşa, Âli, Fuat, Mütercim Rüştü, Şirvanlı zade Rüştü ilâ.. Paşalara, padişah ve Valde Sultana altınlar saçarak biribiri üstüne fermanlar elde etmişti." cümlesindeki, Mütercim Rüştü Paşa Mısır Hidiviyet meselesine asla karışmamış ve sonuna kadar muhalefet etmiştir. Hattâ Mısır Kapı Kâhyası Abraham Paşa vasıtasile Mısır valisi İsmail Paşanın mutfak masarifi diye takdim ettiği 90 bin Mısır lirasını reddettiği merhum pederim tarafından mükerreren mesmuum olduğundan hakikatin tarih noktai nazarından anlaşılabilmesi için hakşinas gazetenizin tavassutunu rica ederim."

Mütercim Rüştü Paşa hafidi
Salâhattin

Bu mektup, bizi tekzip değil, tasdik etmektedir. Çünkü biz de tefrikamızda İsmail Paşanın o zaman padişahtan ve anasıdan başlıyarak bütün söz sahibi vezirlere, hattâ sarayda ve vezir konaklarında sözleri geçen adamlara kadar herkese altın saçtığını yazmıştık. İsmail Paşanın verdiği altınları alan da olmuştur, almıyan da.. Mütercim Rütştü Paşa, kendisine mutfak masrafı diye gönderilen 90 bin lirayı almamış. Amma, görülüyor ki, İsmail Paşa, açtığı yağma sofrasında Mütercim Paşayı da unutmamış, ona da "Kapı yoldaşı hediyesi" nden pay ayırmıştı. Mütercim Rüştü Paşanın parayı almamış olması, İsmail Paşanın vermek istemediğini değil, vermeğe kalkıştığını gösterir. Bizim de anlatmak istediğimiz bundan ibaretti.

Tefrikamıza bu kadar yakından alâka gösteren ve en ince noktalara kadar doğruluğunu murakabe eden okurlarımıza candan teşekkür ederiz.

(Devamı var)

HARİCİ HABERLER

İranla petrol İhtilâfı

Tahran hükûmeti adliye nazırını Cenevreye gönderiyor

LONDRA, 24. A. A. — Londrada ki İranlılar mahafili, halihazırda Tahran hükûmeti ile Anglo-Persian Oil arasındaki müzakerelerin 15 kânunusaniden evvel hitam bulacağı ümidindedir. Filvaki İran adliye nazırı Mirza Ali Ekber Han ile Mirza Hüseynin o tarihte Cenevreye gelmeleri bekleniyor. Bu zevat, konseyde İranın noktai nazarını müdafaa edeceklerdir.

Ayni mahafil, İngiltere hükûmetinin hususî kumpanya ile İran kabinesi arasındaki ticarî bir ihtilâfa müdahale etmesi ile ortaya çıkan prensip meselesinin hallinden başka yapılacak bir iş kalmıyacağı mütaleasındadır.

Maamafih, ayni mahafil şimdiki müzakerelerin bir neticeye vusulü takdirinde Cenevrede iki hükûmet arasında mevcut olan ihtilâfın mühim miktarda hafifleyeceğini teslim etmektedir.

Roosevelt Teessüf etti

Yeni Reisicümhur teşriki mesaiyi nasıl anlayor?

VASHİNGTON, 24. A. A. — M. Hovver'in teşrikî mesaî teklifini kabulden M. Rooseveltin imtina etmiş olduğuna dair olan beyanatı M.Roosevelt'i biraz hayrete düşürmüştür.

M. Roosevelt tarafından neşrolunan beyannamede deniliyor ki:

" Riyaseticümhur dairesinin beyannamesi beni hayrete düşürdü. Bu beyanatı yapılmış olması yalnız memleketimiz için değil, belki cihana ait meselelerin halli namına teessüfe şayandır.

Haricî meselelerde M. Hoover ile teşriki mesaiyi kabul etmeği arzuya şayan bulmıyorum.

M. Hoover'e ilk bir tetkik yapılmak üzre mümessillerini tayin etmesini açıkça teklif ettim. Ve bu tetkikatın safahatından bana malûmat verilmesini talep eyledim.

Ayni zamanda kendisi ile 4 Martta kadar müşaverelerde bulunmağı da teklif ettim.

Bu ameli programın ve bu müsbet teşriki mesaî teklifinin kabul edileceğin ümit ederim."

Roosevelt Avrupaya gelmiyecek

NEVYORK, 24. A. A. — Nev-Republic'in M. Roosevelt'e hitaben neşretmiş olduğu açık mektup, müşarünileyhin Avrupaya bir seyahat icra edeceğine telmih etmektedir.

M. Roosevelt'in yakınında bulunanlardan bir zat, müşarünileyhin böyle bir seyahat icrası niyetinde olmadığını ve bu husustaki şayiaların esassız olduğunu beyan etmiştir.

Hoover yeni teşebbüste bulunmıyacak

VASHİNGTON, 24. A. A. — Siyasî mahafile göre M. Hoover'in borçlar meselesi hakkında yeni bir teşebbüste bulunması ihtimali yoktur.

Maamafih, müşarünileyh, borçlu hükûmetlerin Amerika hükûmatine yapacakları tebliğat ile iştigal etmesi ihtimal dahilindedir.

Amerika mutahassısları, M. Hoover ile M. Rooseevlt arasındaki nok taî nazar ihtilâflarına rağmen, cihan iktisat konferansının ihzarî komitesinin mesaisine iştirak etmek üzre Cenevreye gideceklerdir.

Roosevelt gelmedikçe birşey yapılamaz

PARİS, 24. A. A. — Havas ajansından: Hoover- Rooseevlt ihtilâfını dikkatle takip etmekte olan gazeteler, hali hazırda meselenin ne halde olduğunu tasrihe çalışmakta ve M. Roosevelt riyaset makamına gelmeden evvel ne Fransız-Amerikan ihtilâfının, ne de umumi Avrupa borçlar meselesinin halli kabil olamıyacağı mütaleasını serdetmektedirler.

4 Marta kadar içki yok

VASHİNGTON, 24. A. A. — Nev-Hampshire'in sabık demokrat âyan âzası M. Hollis'in Paristeki Amerikan ticaret odası tarafından, içki memnuiyeti kanunu ilga veya tadil edildiği zaman, Fransız şaraplarının Amerikada bulabilecekleri mahreçler hakkında tahkikat icrasına memur edilmiş olduğu malûmdur.

Havas mümessili, Amerikada içki memnuiyeti meselesi hakkında salâhiyet sahibi olan bu zat ile görüşmüştür.

M. Hollis, kongrenin şimdiki içtima devresinde içki memnuiyeti kanununu tadil etmesi ihtimalinin pek zaif olduğunu söylemiştir. Mümaileyh, böyle bir tadilin ayanca da kabul edilemiyeceğini beyan etmiştir. M. Hollis, biranın imali ve satışı için mezuniyet veren ve ahiren mümessiller meclisi tarafından kabul olunan kanunu âyanın kabul etmesini şüpheli görmektedir. Mümaileyh, bu kanun kabul edildiği takdirde M. Hoover'in veto hakkını istimal edeceği mütaleasındadır.

Şu hale nazaran memnuiyet düşmanlarının ümitleri 4 Martta toplanmağa başlayacak olan yeni kongrededir.

24 saat Mütareke

Paraguay ve Bolivyalılar Noelde çarpışmayacaklar.

VATİCAN 24 A.A.— Papa, Noel yortularında muhasematın terkedilmesi için Bolivya ile Parage nezdinde teşebbüsatta bulunmuştur.

Her iki hükümet, bugün (24 kânunuevvel) saat 22den yarın (25 kânunusani) saat 22 ye kadar silâhlarını bırakmağı kabul etmişlerdir.

Papa her iki hükümete birer teşekkür telgrafı göndererek bu mütarekenin iki memleket arasındaki sulhun mukaddemesi olması ümidini izhar etmiştir.

BUANOS-AİRES 24A.A.— Assomption'dan La Razon'a bildirildiğine göre, Parage'in bitaraflar komisyonuna göndermiş olduğu cevabı bu komisyonun faaliyetine nihayet vermiştir. Bu gazete diyor ki:

Maamafih bu cevap, meseleyi halledebilecek mevkide bulunan hemhudut devletlerin dostane müdahalesi ihtimallerini refetmemektedir.

LA PAZ 24 A.A. — Bolivya hükûmetinin "Bitaraflar komisyonu" na gönderdiği cevapta Paraguay hükûmetinin yapılan tavassut tekliflerini kabul etmemekte ısrar gösterdiğine dikkati celbetmekle iktifa ettiği haber verilmiştir.

Bolivya hükûmeti, 15 birinci kânun tarihli notasını teyit eylemiş ve "Bitaraflar komisyonu" nun sarfettiği asilâne gayretlerden takdirle bahsetmiştir.

Fransa istikraz Yapacak

Son üç ayın açığı 17 milyon frank

PARİS, 24. A. A. — Hazirandan beri vergi randımanının kifayetsizliği dolayisile hazinenin muhtelif şekillerde ve bilhassa hazine bonoları şeklinde 9 milyar miktarında bir istikraz akdeceği söylenmektedir.

Önümüzdeki ayların ihtiyacatına karşı koymak maksadile hükûmet, yeniden 5 milyarlık bono ihracını istiyecek ve bu suretle dalgalı borçlar takriben 14 milyara baliğ olacaktır.

Bundan başka maliye nazırı son 3 ayın bütçe açığını 17 ve demiryolları işletme açığını takriben 10 milyar tahmin etmiştir.

Heykelleri kıran Sırplar

BELGRAT, 24. A. A. — Anasil Trojir'li olan Yugoslavyalı 6 genç, polise teslim olmuşlardır. Bunlar, kendi kendilerini Trojir'deki Venedik hâkimiyetinden kalma mermerden yapılmış, Aslan heykellerinin bazı kısımlarını kırmış olmakla ittiham eylemişlerdir. Malûmdur ki, bu hâdise İtalyada birçok protesto nümayişlerine vesile teşkil eylemişti.

Gençler, İtalyan matbuatının tahrikçi neşriyatından incinmiş olan vatan severce hislerinin galeyana gelmesinden bu fili irtikâp eylediklerini söylemişlerdir.

Altısı da beşer gün hapse mahkûm edilmişlerdir. Trojir şehrini belediyeye ait yukarıki asarın tahribinden dolayi gençler âleyhine dava açmıştır.

Romanyaya Göre..

Muahedelerin tekrar tetkikine hiç lüzum yoktur

BÜKREŞ 24 A.A. — Küçük itilâfın son zamanlardaki mesaisini ve muahedelerin yeniden tetkiki meselesi hakkındaki mütalealarını söyliyen M. Maniu, resmî makamların ve gazetelerin propaganda yapmamaları, yalnız halihazırda meriyet mevkiinde bulunan muahedenamelerin muhik olduğu hususunda efkârı umumiyeyi malûmattar etmeleri lâzımgeldiğini söylemiştir. Bu maksadı istihsal için hükûmet iki usul derpiş eylemiştir.

1 — 1930 senesinde ırk esasına müsteniden yapılmış olan tahriri nüfus netayicini neşretmek. Bu tahrir tamamile namuskârane ve ilmî bir şekilde yapılmıştır. Bu neticeler, millî Romanya devletinin halihazırdaki vaziyetinin yegâne doğru ve tabiî ve şeniyetlere muvafık bir vaziyet olduğunu göstermektedir.

2 — Trianon muahedenamesinin tanzimine medar olmuş olan hütün akit ve vesikaları neşretmek, bu suretle bu muahede ahkâmının şeniyetlere ve tarihî zaruretlere tekabül etmekte bulunduğu, merkezî Avrupanın arazi noktai nazarından şimdiki vaziyetinin bir keyif ve heves eseri olmayıp tarihî tekâmülün ve ezilmiş milletlerin iptidaî hukukunun tanınmamasının - ki beynelmilel bir zaruret halini almıştır - tabiî neticesi olduğu isbat edilecektir. Esasen, bu vesikalar, birçok mütehassıslar tarafından uzun tetkiklerden sonra ilmî esaslara ve bilgilere istinaden tanzim edilmişrir.

Bu vesikalar, arazi itibarile mevcut olan vaziyetin ortadan kaldırılmasının veya bozulmasının gayesi, Avrupanın bu kısmını bu vaziyetin kabulünden evvel mecut olan karışık ve haksız vaziyete sokmak olacaktır.

M. Ponsot Tekrar gelecek

Suriyede itilâfname tatbikatı başladı

ANKARA, 24 — Fransanın Suriye Fevkalâde Komiseri M. Henri Ponsot'nun bu ay nihayetlerine doğru İstanbula geleceği haber verilmektedir. Elyevm 'Pariste bulunmakta olan M. Ponsot İstanbulda bir gün kalacak, sonra Suriyeye gidecektir. M. Ponsot' nun çok kısa bir müddet için Ankaraya da gelmesi ve buradan Adana tarikile Suriyeye gitmesi de muhtemel görülmektedir.

Diğer taraftan Suriye'den gelen en son haberlere göre Fransa ile aramızda imzalanan yeni itilâf name tatbik sahasına geçmiştir. İtilâfnamenin ihtva ettiği maddeleri tatbik ve tenfiz etmek maksadile Suriye'de Fransız Fevkalâde Komiserliğinde hususi bir komisyon teşkil edilmiştir. Bu komisyon daha ziyade emlâk işleri ile meşgul olmak vazifesile tavzif edilmiştir. Komisyon tarafından Suriye gazetelerinde neşrolunan bir tebliğe göre. Türkiye'de emlâk sahibi olan Suriye'liler komisyona müracaat edecekler ve mallarının miktarını bildireceklerdir.

Ayrıca verilen malûmata göre Türkiyelilerin Suriyede bulunan emlâkinin tasfiyesi için de yakında alâkadar makam harekete geçecektir. Bu işler en kısa bir zamanda halledilmek suretile itilâfname tamamen tatbik edilmiş olacaktır.

Bundan başka itilâfname mucibince, Türkiyeye geçmesi lâzımgelen demiryolunun teslim alınması için hükûmet tarafından lâzımgelen esaslar tesbit edilmiştir. Yakında devrüteslim muamelesine başlanacaktır.

SON DAKİKA

Kazanç vergisi lâyihası üzerinde değişiklikler yapıldı

ANKARA, 24 (Milliyet) — Yeni kazanç vergisi lâyihası üzerinde bütçe encümeni tetkikatını ikmal etmiştir. Mazbata muharriri Kemal Zaim B. encümen mazbatasını hazırlamağa başlamıştır.

Encümen lâyiha üzerinde esaslı değişiklikler yapmıştır.

Ölüm cezası tasdik edildi

ANKARA, 24 A.A. — B. M. Meclisi bugün reis vekili Hasan B. in riyasetinde toplanarak Evkaf umumî müdürlüğü 1932 senesi bütçesine 31 bin liralık munzam tahsisat verilmesi hakkındaki kanun lâyihasını kabul etmiş ve Siveriğin camükebir mahallesinden Kirkor oğlu Karabet namı diğer mühtedi Mustafa'nın ölüm cezasına çarpılması hakkındaki mazbatayı tasdik etmiştir.

Meclis perşembe günü toplanacaktır.

Cenup hudutları gümrüklerinde yeni teşkilât yapılıyor

ANKARA, 24 (Milliyet) — Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti müsteşarı Adil B. in riyasetinde bir komisyon Vekâletin 933 senesi bütçesini hazırlamakla meşguldur.

Cenup hudutlarımızdaki gümrük teşkilâtında yapılacak tadilât için bütçeye tahsisat konulacaktır.

Cenuptaki üç gümrük teşkilâtı huduta yakın olan yerlere nakledilecektir. Bunlar Mardin, Urfa, Gaziantep gümrükleridir.

Mardin gümrüğü Mardin istasyonuna, Urfa gümrüğü Akçakaleye, Gaziantep gümrüğü Çobanbeyliğe nakledilecektir.

Bütçeye konacak tahsisatla yeni gümrük mevkilerinde binalar, ambarlar yapılacaktır.

Linit madeni bulundu

İZMİR, 24 (Milliyet) — Cumaovasının Yeniköyünde damarı zengin linit madeni bulundu.

Düğün evinde eğlenirken bir genç öldürüldü

İZMİR, 24 (Milliyet) — Aydının Kacarlı nahiyesinde Tavaslı Abdullah Ef. ile Hacı Salih Ef. nin kızının düğünü yapılırken kanlı bir vak'a oldu ve bir genç öldürüldü.

Düğün münasebetile bütün mahalle erkekli kadınlı ayrı evlerde gece eğlenirlerken, davetlier arasında bulunan İtalyada tahsil etmiş Faik Ef. isminde 29 yaşındaki genç bir aralık sokağa çıkmıştır. Faik Ef. sokağa çıkar çıkmaz maruf kadınlardan Ayşeyle karşılaşıyor, görüşmeğe başlıyorlar.

Tam bu sırada gelinin kardeşı Ahmet Ef. de sokağa çıkıyor ve metresi olan Ayşenin Faik Ef. ile görüşmesine kızıyor. İki genç arasında başlıyan ağız kavgası neticesinde Faik Ef. silâhını teşhir etmiştir. Bunun üzerine Ahmet hâmil olduğu bıçakla rakibinin üzerine saldırmış ve Faik Ef. yi öldürmüştür.

Bir milyor İngiliz liralık altın Amerikaya gönderildi

LONDRA, 24 A.A. — Lancastria gemisi American Ctate Bank müessesine teslim edilmek üzere bir milyon İngiliz liralık altını hâmil olduğu halde Nevyorka gitmek üzere bugün Liverpool'den hareket etmiştir. Bu altın İngilterenin harp borçlarına mahsuben ödediği taksitin bir kısmını teşkil etmektedir.

Yunan Erkânı Harbiye Reisi istifa etti

ATİNA, 24. — Yunan ordusu Umum Erkânı Harbiye Reisi Jeneral Manetas'ın, hükûmetle arasında çıkan bir ihtilâf üzerine istifa ettiği söylenmektedir. Bu ihtilâfa sebep hükûmetin ordu mevcudunu tenzil etmek ve askerlik müddetini kısaltmak istemesidir. Jeneral Manetas ise hükûmetin bu fikrine muhalefet etmektedir.

Zehirli gazlarla tecavüzler

VİYANA, 24. A. A. — Dün saat 11 de tasarruf sandığı binasına gözyaşı döktürücü gazlerle taarruz edilmiştir. Bunun üzerine bir panik hâsıl olmuştur. İçeride bulunanlar, daha çabuk kaçabilmek için kapıları, pençereleri kırmışlardır.

Mazkelerle mücehhez itfaiye efradı, kuvvetli vantilâtörlerle teneffüse gayri salih havayi değiştirmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Zabıta, zehirli gazler neşreden iki paket bulmuştur. Bu işin fena bir şakadan ibaret olduğu zannolunuyor. Bütün şüpheler, mesele polise haber verilir verilmez pençereden kaçmış olan genç bir adam üzerinde toplanmaktadır.

Almanya'da yeni arbedeler

HİNDENBOURG, 24 A.A. — Burada işsizler, bir takım kargaşalıklar çıkarmışlardır. 1000 kadar nümayişçi, mağazaların camlarını kırmışlardır. Birçok kimseler tevkif edilmiştir.

BERLİN, 24 (A.A.) — Bir içtima salonunda Hitlerciler arasında bir arbede çıkmıştır. Polis müdahalede bulunmuştur. Bir zabit, Nazi hücum kıtaatına mensup bir doktörü rüvelverle ağır surette yaralamıştır. Zabit, meşru müdafaa halinde bulunuyordu.

Paris darülfünununda Yunanlılar

PARİS, 24. A. A. — Havas ajansından: Paris darülfünun mahallesinde vücuda getirilen Yunan müessesesinin küşat resmi, reisicümhurun riyaseti altında ve Yunan sefiri M. Politis ile millî terbiye nazırı ve darülfünun emini hazır olduğu halde icra edilmiştir.

Bu münasebetle bir takım nutuklar irat edilerek iki memleketi birbirine bağlıyan dostluk rabıtaları tes'it edilmiştir.

Bilhassa M. Politis, bu müessesenin darülfünun mahallesinin derühte etmiş olduğu necip vazifeyi ifa etmesini ve beynelmilel ve hassatan Avrupalı güzide bir zümrenin teşekküllünü teshil eylemesi temennisinde bulunmuştur.

Sun'î altın yapacağını söyliyordu

PARİS, 24 (A.A.) — Altın imal edebileceği iddiasında bulunan Lehli mühendis Kimyager M. Dumikowski, bugün ceza mahkemesi huzuruna çıkmıştır. Müdafaa tarafından gösterilmiş olan birçok şahitler gelmemişlerdir. Maznun mahirane ve fakat kararsız bir surette hareket etmiştir. Bayonne'da kimyagerlik yapmakta olan rahip Silhouette halen maznuna tecrübelerini yapması için nakdî muavenette bulunulması fikrindedir. Maznun, Radyo - activ maddesinin çalınmış olduğu iddiasındadır.

PARİS, 24 (A.A.) — Ceza mahkemesi, altın imal edebileceği iddiasında bulunan Lehistanlı mühendis kimyager Dunikowskiyi dolandırıcılık ve emniyeti suiistimal töhmetile mahkûm etmiştir.

Kutup havası Sağlam

MOSKOVA, 24 (A.A.) — Sibiryakoz buzkıran gemisi ile kutbü şimaliye bir tetkik seyahatini yapmış olup geçende Moskovaya avdet eden Rus fennî heyeti azasından Dr. Lincher şimali kutup iklimi hakkında şu malûmatı vermiştir: "Kutup denizinin iklim şartları sıhhate fevkalâde müsait ve muvafıktır. 6 ay süren seyahatimiz esnasında buzkıran gemisin dekilerden hiç biri hastalanmamıştır. Kutup havalisinde her hangi bir hastalık tevlit edebilecek mikroplardan eser yoktur. Onun içindir ki tetkik heyeti azasından hiç biri - bunlardan bir çoğu pek çok defalar ayakları su içinde olarak çalıştıkları halde - soğuk almamıştır. Fakat vaktâ ki buzkıran gemisi Petropavloski'ye uğramış, bütün heyet azaları gripten hastalanmıştır. Kutüp günlerinde güneş şüaatının intişarı her yerden daha kuvvetlidir. İnsan orada diğer yerlere nazaran daha az uyur, daha fazla çalışır ve hiç yorgunluk duymaksızın daha yüksek verim temin eder.

Belçika kabinesine itimat

BRÜKSEL, 24 (A.A.) — Meb'usan meclisi 80 reye karşı 100 rey ile hükûmete itimat beyan etmiştir.

Bir kardeş katili

SVOW 24 (A.A.) — Jaroslavadan bildiriliyor: Emile Kosenberg isminde bir hukuk talebesi polise müracaat ederek kardeşi Henri'yi 5 revolver kurşunu ile öldürmüş olduğunu söylemiş ve sebep olarak kardeşinin deli olduğunu, namuslu ailesinin şerefini ihlâl etmekte ve bir çok makamlara müracaat ederek kendisinin Fransua Joseph'in oğlu Arşidük Rodolf olduğunu söylemekte bulunduğunu beyan etmiştir.

Yeni bir Rus vapuru

MOSKOVA, 24 (A.A.) — Tas Ajansı bildiriyor: Şimal tezgâhlarında Kium isminde 11 bin tonluk yeni bir gemi inşa edilmiştir. Bu gemi Sovyet tezgâhlarında inşa edilen ticaret vapurlarının en büyüklerinden biridir. Vapur Leningrat ile şimal denizi limanları arasında sefer yapacaktır.

Ispanya ile yapılan ticarî ve iktısadî itilâfın esasları nedir?

Ekonomi

Nekadar incir ve pamuk ihraç ettik?

İzmir ve Mersin Ticaret Odalarından gelen yeni malûmat

İzmir Ticaret odasından gelen malûmata nazaran, mevsim başlangıcından 20 Kânunuevvele kadar üzüm ihracatımız 44,634 bin kilodur. Almanya ve Şimali Avrupaya ihracat 20, İngiltereye 19, İtalyaya 3.234000 kilodur.

Ayni müddet zarfındaki incir ihracatımız ise 23.395.000 kilodur. Almanya ve şimali Avrupaya 7 milyon küsur, İngiltereye 5 milyon, İtalyaya 3.330.000, Fransaya 2.800.000 ve Amerikaya 2.400.000 kilo incir ihraç edilmiştir.

Mersin Ticaret odasından gelen malûmata nazaran, Teşrinisani zarfında pamuk ihracatımız 95.132 lira kıymetinde 417.209 kilodur. Bu ay zarfındaki vasati fiat 32.8 kuruştur.

Bu ay zarfında en fazla ihracat Yunanistan, İtalya, Fransa ve Almanyaya vaki olmuştur.

Teşrinisanide pamuk ihracatımız teşrinievvele nazaran miktar itibarile yüzde 34,35, kıymet itibarile yüz de 32.7 azalmıştır.

Bu sene pamuk mahsulünün az olması ve Liverpol fiatlarının düşkünlüğü ihracatın azlığını tevlit etmektedir.

Tüccar Komisyoncular

Gümrük ve inhisarlar vekâleti gümrüklerde tüccar komisyoncu namı altında iş yapan ve komisyonculuk salâhiyetini haiz olmayan şahısların vaziyetile yakından alâkadar olmaktadır. Aldığımız malûmata nazaran, bu sene başından itibaren bu nam altında kimsenin bu işi yapmasına ve gümrüklerde iş takibine meydan verilmiyecektir.

Romanyada Kontenjan

Romanya hükûmeti kontenjana tabi tuttuğu eşyanın listesini neşretmiştir. Bu listede ihracatımızı alâkadar eden maddelerden balık, ham ve işlenmiş deriler pamuk ve yapağı bulunmaktadır.

Ceviz kütükleri ve takas

Kerestelerimiz takas eşyası meyanında bulunmaktadır. Ağaç kütükleri de ayni şekilde bu vaziyetten istifade etmektedir. Yalnız bütün dünyada meşhur olan ceviz kütüklerimiz de takas eşyası meyanına dahil edilecek mi? Bu malûm değildir.

İktisadî mehafilde umumiyetle ceviz kütüklerimizin de takas eşyası meyanına ithalinin bir zarar olacağı kanaati vardır.

Aldığımız malûmata nazaran, İktisat vekâleti de bu şekli tasvip etmemektedir. Çünkü bu takdirde ceviz kütüklerimiz kıymetinden hayli kaybetmiş olacaktır. Bu hususa dair emir gelmesi beklendiğinden ceviz kütükleri şimdilik takastan istifade etmemektedir.

Suryeden meyve ihracatı

Surye hükûmeti yaş ve kuru meyveler ihracatının kontrolü hakkında 16 maddelik bir kararname neşretmiştir. Kararnamede meyvelerin iyi bir şekilde ihracını temin için bazı mevzuat vardır.

Ofisin yılbaşı tebrik kartları

İhracat ofisi yılbaşı münasebetile Ofisin yaptığı işlerden 31-32 seneleri ihracat ve ithalât vaziyetimizden ve ticaret mümessilliklerimizin adreslerin de ihtiva eden tebrik kartları bastırmıştır. Bu kartlar ticaret müesseselerine tevzi edilecektir.

İspanya ile itilâfın esasları nedir?

Türkiye ile İspanya arasında ticarî ve iktisadî bir itilâf aktedildiğini yazmıştık. İspanya gazetelerinin verdiği habere göre bir itilâfın esası şudur:

Bu itilâf mucibince İspanya, zirai ve sınaî mahsulâtı kontenjana tabi olmadan Türkiyeye girecek ise de, İspanyanın Türkiyeye ihracatı, Türkiyenin İspanyaya olan ihracatını tecavüz etmiyecektir. Türkiye hükûmeti, İspanya emteasının bedellerini tediye için, İspanyanın Türkiyeye ithal edeceği malların kıymetine müsavi miktarda kambiyo mübayaasını teşhil edecektir. İspanya hükûmeti, Türkiyeden İspanyaya ithal edilecek eşya için de kambiyo mübayaası hususunda tahdidat veya memnuiyet vazetmiyecektir. İlk hükûmet arasında ticaret muahedesi tasdik edilinciye kadar, Türkiyeden İspanyaya, İspanyadan Türkiyeye ithal edilecek eşya, her iki memleket gümrüklerinde en ziyade mazharı müsaade millet muamelesi görecektir. Türkiye ve İspanya hükûmetleri 25 temmuz 1931 tarihinde aktedilen ticaret muahedesini en kısa müddet zarfında tasdik etmeğe ve yerlerine mahsulât listeleri ikame edilecek birinci ve ikinci maddeleri tadil etmeği kabul etmişlerdir. Bu teşviye sureti bir sene müddetle muteberdir; hitamından bir ay evel ihbar vaki olmadıkça bir sene daha temdit edilmiş addedilecektir.

Takasın faydaları

İktisat Vekâleti muhtelif memleketlerle takas mukavelesi aktettiğinden bu memleketlerle ticarî faaliyetiniz artmıştır. Bunun neticesi olarak Holanda, İsveç, Almanya, Belçika ile iş yapan tacirlerin işleri çoğalmaktadır. Bu tacirleri yaptıkları ihracata mukabil aldıkları vesikaları tütün ihracat tacirlerine satmaktadırlar. Bu yüzden tütün ihracatı da çoğalmaktadır. Bu hafta zarfında 50 bin kilo tütün ihraç edilmiştir.

İsveç, Yunanistandan tütün alıyor

BERLİN, 24. A.A. — Volff ajansından:

İsveç tütün rejisi ile Yunanistan arasında bir mukavele aktedilmiştir. Bu mukavele mucibince, İsveç rejisi Yunanistandan bu seneki mahsulden olmak üzere en aşağı 400.000 dolarlık tütün alacaktır. Yunanistan sattığı tütün bedelinin yüzde 80 ini İsveç emteası satın almak suretile istifa edecektir. Geri kalan yüzde 20 İsveç hükûmetinin alacaklarile takasedilecektir.

Paris borsasında

PARİS, 24. A. A. — Saat 11,45 te kambiyolar: İngiliz lirası, 25,625 Dolar 85,43 Frank.

Yeni bir spor klübü

Gençlerin spor ihtiyacını tatmin etmek üzere Arnavutköyünde "Doğan Spor kulubü" namile bir kulüp açılmıştır. Muvaffakiyet-

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

24 Kânunuevvel 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İlk dahili	95,—		
Şark d.yolları	5,55	Elektrik	—
D. Muvahhide	59,	Tramvay	—
Gümrükler	5,75	Tünel	—
Saydi mahi	7,—	Rıhtım	18,40
Bagdat	7,75	Anadolu I	39,85
T. askeriye	7,75	„ III	36,80
İzmir Belediye İstikrarı	94	„Mümessil	41,90

ESHAM

İş Ba. Nama	10,—	Bomonti	23,60
„ „ Hamilin	10,15	Terkos	32,40
„ „ Müessis	115,—	Çimento Ar.	8,75
Anadolu	24,95	Ünyon dey.	24,—
Reji	4,40	Şark dey.	1,95
Şir. hayriye	15,—	Balya	2,50
Tramvay	50,50	Şark m. ecza	2,95
Umumisigorta	11,—	Telefon	15,25

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prag	15,89,81
Londra	709,—	Viyana	4,04,
Nüyork	47,01,	Madrit	5,77,80
Milano	9,18,8	Berlin	1,97,63
Brüksel	8,89,65	Varşova	4,18,88
Atina	87,61	Peşte	8,46,25
Cinevre	2,48,87,5	Bükreş	79,49
Sofya	66,42	Belgrat	34,91,5
Amisterdam	1,17,19	Moskova	10,96,

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171,—	1 şilin, Av.	27,—
1 isterlin	712,—	1 pezeta	17,—
1 dolar	213,50	1 mark	50,50
20 liret	218,—	1 zeloti	24,—
20 f. Belçika	117,—	1 penga	30,—
20 drahmi	23,—	20 ley	23,—
20 f. İsviçre	820,—	20 dinar	58,—
20 leva	27,—	1 Çernoveç	—
1 florin	85,—	1 Altın	9,21
		1 Mecidiye	35,—

Vilâyette

Daha gizli Emlâk mi var?

Yeni bazı ihbarlar vaki oluyor

Evdoksiyo Paskalidis isminde firari bir Rumun 200 bin lira kıymetindeki emlâkinin Yunan tebaasından olduğunu ileri sürerek geri alınması etrafında Defterdarlıkça yapılan tahkikatın ikmal edildiğini dünkü nüshamızda haber vermiştik.

Defterdarlık icap edenler hakkında takibat yapılması için Müddeiumumiliğe müracaat etmiştir.

Son günlerde Defterdarlığa yeniden bazı ihbarat yapılmıştır.

Bu ihbaratın çoğu firari rumlardan metrük emvale aittir.

Defterdarlık, bu gibilerin hazineye geçen mallarını gayri kanuni yollardan geri almağa çalışanlarla ehemmiyetli surette meşgul olmaktadır.

İskân suiistimali

Şehrimizde bulunan Mülkiye müfettişleri iskân suiistimali hakkında tahkikata devam etmektedirler. Devlet Şurasınca noksan görülen malûmatı almak üzre yeniden bazı zevatın ifadelerine müracaat etmektedir. İfadeler alındıktan sonra Devlet Şurasına gönderilecektir.

Tetkiki ihtikâr komisyonunda

Tetkiki ihtikâr komisyonu önümüzdeki pazartesi günü toplanacaktır.

Defterde yapılan tahrifat

Kadıköy Malmüdürlüğündeki defter tahrifatı etrafında yapılan tahkikat neticelenmek üzeredir. Bu tahrifatın 4—5 yüz liralık bir para üzerinde yapıldığı anlaşılmıştır.

Vali hafta sonunda dönecek

Vali ve Belediye reisi Muhittin B. in şehrimize avdeti geçikmiştir. Muhittin B. bu hafta sonunda İstanbula dönecektir.

Gümrükte

Mütehassıs Tetkikat Yapıyor

Yakında İzmir gümrüklerini de görecek

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletince celbedilen Amerika'lı mütehassıs, İstanbul ve Galata gümrüklerinde bir tercüman refakatinde tetkikatına devam etmektedir.

Mütehassıs, bir malın gümrüklere nasıl gelip ne muamelelerden geçtikten sonra ambarlardan ne suretle çıkarıldığını, manifesto muamelâtının sureti cereyanını bizzat tetkik ederek alâkadarlardan lüzum gördüğü malûmatı almaktadır.

Yakında, İzmir gümrüklerine de tetkikata gidecek olan mütehassıs, şehrimize gelen Gümrük ve İnhisarlar Vekili Rana B. le görüşerek buradaki tetkikatı etrafında izahat verecektir.

Etıbba Odası kongresi

Etıbba Odası senelik kongresi 6 Kânunusanide Halkevinde toplanacaktır. Kongrede, doktorların kazanç vergisi hakkındaki teşebbüsata dair Tevfik Salim Pş. tarafından izahat verilecektir.

Esnaf bürosunda hazırlıklar

Yeni şekilde esnaf mürakaba bürosunu teşkil edecek 15 cemiyet yakında dördüncü Vakıf handaki ihzar edilmekte olan daireye taşınacaktır.

Tevhit işleri

Bitlis tütün, tuz ve müskirat inhisarları birleştirilmiş ve (Bitlis İnhisarlar Başmüdürlüğü) teşkil edilmiştir.

Siirt'te de (Müstakil İnhisarlar

Mahkemelerde

Gümrük binalarını da tamir ettirmiyor

Rıhtım şirketi aleyhinde yeni bir dava daha açıldı

Gümrükler idaresile Rıhtım Şirketi arasında yeni bir ihtilâf zuhur etmiş ve gümrük idaresi, şirket aleyhine mahkemeye müracaat eylemiştir.

Davanın mevzuu şudur:

Sirkeci ve Galata Rıhtımları üzerindeki gümrüğe ait binalar, vaktile Rıhtım Şirketi tarafından inşa ettirilmiştir. Şirket, mukavelesinde mevcut bir maddeye nazaran, bu binaların esaslı tamiratını yaptırmayı da teahhüt etmiştir.

Son zamanlarda, gerek İstanbul, gerek Galata gümrükleri binalarında birçok arızalar görülmüş ve Gümrük idaresi bir heyeti fenniye teşkil ederek bunları tetkik ettirmiştir. Heyetin verdiği rapora göre:

1 — Zamanla, gerek Galata ve gerek Sirkeci Rıhtımları yer yer oturmuş, rıhtımların üzerinde inşa edilmiş bulunan gümrük binaları da heyelân asarı göstermiştir.

2 — Bunun neticesi alarak, vaktile bir bina halinde değil, yanyana, birbirine bitişik müteaddi binalar halinde inşa ettirilen gümrük binaları yekdiğerinden ayrılmışlardır. O şekilde ki, biribirinden ayrılan bu binaların aralarını, muvakkaten tenekelerle kapatırılmıştır.

3 — Ayni sebepten binaların damları suları muhafaza edemez hale gelmiş, koridor ve ambarlara yağmur suyu dolmıya ve tüccar eşyasını tehdide başlamıştır.

Heyeti fenniye, bu ârızaların esaslı surette tamiratı istilzam ettiğini ve bunun da 49 bin liraya kabil olabileceğini bildirmiştir.

Bunun üzerine Gümrük idaresi, Rıhtım Şirketinden tamiratın yaptırılması talebinde bulunmuş, şirket cevabı ret vermiştir.

Gümrük idaresi, sirketin mukavelesinde mevcut diğer bir madde ye müsteniden, tamiratın mucip olacağı 49 bin lirayı, şirket varidatından haczen tahsile salâhiyettar ise de mahkemeye müracaatı tercih etmiştir.

Mahkeme, davayı rüyete başlamış ve bir tesbiti delâil heyeti seçmiştir. Bu heyet de gümrük binalarındaki arızaları tetkik etmiş ve 49,500 liralık tamirata ihtiyaç bulunduğuna dair mahkemeye bir rapor vermiştir. Mahkeme, yakında kararını verecektir.

Kokain Kaçakçılığı mı?

Beyoğlunda Sakızağacında oturan Dr. Nehabetyan Mardros Ef. kokain kaçakçılığı ile maznunen 8 inci ihtisas mahkemesine sevkedilmiştir. Doktorun evinde bir şişe içinde bir de ölü cenin bulunmuşsa da, zabıta bunun eczanelerde mevcut emsalinden başka bir şey olmadığını tesbit etmiştir.

Mumaileyh, Etıbba Odasınca da Haysiet Divanına verilmiştir.

Polisi yaralayanlar

Dün Ağırceza mahkemesinde şayanı dikkat bir dava görülmüştür. Davanın maznunları Arap Arifle kasap Ömer isminde iki kişidir.

Bu iki maznun Üsküdarda Polis Şükrü Efendiyi öldürmek kastıyla yaralamaktan suçludurlar. Şükrü Efendi mahkemede 2500 lira tazminat, 170 lira da ilâç parası istemiştir.

Dinlenen şahitlerden polis Sabri Efendi maznunların aleyhinde şehadette bulunmuş, maznunlar da:

"— Biz bu şehadeti kabul etmeyiz, çünkü gerek şahidin, gerek davacının aleyhinde dava ikame etmiş bulunuyoruz" demişlerdir.

Muhakeme başka şahit celbi için 2 kânunusaniye bırakılmıştır.

Gaziantebin Kurtuluşu

Bugün Halkevinde merasim var

Bugün Gaziantebin kurtuluşunun 11 inci yıldönümüdür. Bu münasebetle şehrimizdeki Gaziayıntaplılar da Halkevinde saat üçte toplanarak merasim yapacaklardır. Merasime İstiklâl marşı ile başlanacaktır.. Bundan sonra Gaziantebin kurtuluş tarihine ait konferanslar verilecek, kahramanlık menkibeleri anlatılacaktır. Şehrimizdeki Gazianteplilerden, Gaziantep Belediyesine tebrik telgrafları çekeceklerdir.

Maarifte

İlkmektepleri Teftiş

Kadronun tevsii için imtihan açılacak

İlk mektepleri teftiş için ilk tedrisat müfettişlik kadrosunun tevsii takarrür etmiştir. Maarif vekâleti, İstanbul Maarif Müdürlüğüne bir tezkere göndererek önümüzdeki ay başında müfettişlik için bir müsabaka imtihanı açılmasını bildirmiştir. Maarif Müdürlüğü bu hususta hazırlıklara başlamıştır. Müsabaka imtihanına 5 seneden fazla muvaffakıyetle ilk mektep hocalığı yapan muallimler dahil olabilecektir. Müsabaka neticesinde kazananların listesini Maarif Müdürlüğü Vekâlete bildirecektir. Vekâlet yeni müfettişleri muhtelif vilâyetlere tevzi edecektir.

Afyon Türkiye İş Bankasında

AFYON, (Milliyet).— Türkiye İş Bankası şehrimiz şubesi muhasebeciliğine Bursa Şubesi muhasebecisi İ[illegible]

İstanbulun Su bayramı

Terkosun alındığı gün şenlik yapılacak

Terkos şirketi sene başından itibaren Belediyeye geçecektir. Belediye Şirketi devralması şerefine bir merasim yapmağa karar vermiştir.

Merasimde nutuklar söylenecektir. Merasimin nerede yapılacağı henüz belli değildir. Bu hususta bir program hazırlanmaktadır.

Çekirge Kongresi

Murahhasımızın riyaseti altında toplandı

BERUT, 24. — Çekirge ile mücadele kongresinin altıncı toplantısı Türkiye hükûmetinin murahhası Süreyya Beyin riyaseti altında yapılmıştır. Devlet Şûrası azasından olan Süreyya B. geçen sene Şamda yapılan kongrede yine riyaset mevkiine intihap edilmişti.

Kongrede Türkiye ve Suriyeden başka İran, Irak ve Lübnan hükûmetlerinin murahhasları da vardır. Evvelki kongrelerde murahhas bulunduran Filistin, şarkî Erden ve Cebelidüruz hükûmetleri, artık memleketlerinde çekirge bulunmadığından kongreye iştirak etmek lüzumunu görmediklerini bildirmişlerdir.

Afyon C. H. F. Riyaseti

AFYON, (Milliyet).— Vilâyetimiz C. H. F. idare heyeti reisliğine istiklâl harbi esnasında Dumlupınar cephesinde hizmetleri sepkeden Safter Bey intihap edilmiştir.

Yeni Afyon Valisi

AFYON, (Milliyet).— Yeni Valimiz Ahmet Durmuş Beyefendi işe

Belediyede

Çarşının Tamiri

Şubat içtimaında umumî meclisten tahsisat istenecek

Kapalı çarşının muhtacı tamir olup olmadığı meselesi tetkikatını belediye ikmal etmiştir. Daimî encümen çarşının tamire muhtaç taraflarını tesbit ettirmiştir. Ancak tamire başlanması için şehir meclisinden müsaade alınmak icap etmektedir. Meclis şubatta içtima edince daimî encümen çarşının tamiri için tahsisat istiyecektir.

Poliste

Misafirlikte Ölen kadın

Vücudunda dayak izleri görüldü

Aksarayda Küçük Lângada oturan garson Ali isminde birinin evine bundan dört gün evvel madam Pataranya isminde 55 yaşlarında bir kadın misafir gelmiştir. Madam Pataranya üç gün evde oturmuş, evvelki gün birdenbire hstalanmış ve ölmüştür.

Hâdiseye zabıta vazıyet etmiştir. Cesedi muayene eden doktor bazı şüpheli noktalar gördüğünden işi zabıta tabibine havale etmiştir. Zabıta tabibi cesedi muayene etmiş, muhtelif yerlerinde dayak ezikleri görmüş ve kadının bu dayak tesirile öldüğünü tesbit etmiştir.

Zabıta tahkikatına göre, madamı randevücü Zehranın dostu Vehbi dövmüştür. Vak'aya Müddeiumumilik vaziyet etmiştir.

İş üstünde yakalanan hırsız

Küçükmustafapaşa'da oturan Hasan Mehmet isminde biri, Tütün Gümrüğü sokağında Çakır Sabatay'ın dükkânına kepeklere anahtar uydurarak girmiş, oradan ittisalindeki Yani'nin dükkânına tahtaperdeleri sökerek girerken cürmümeşhut halinde yakalanmıştır.

Üzerinde 36 anahtar, 3 saat, 102 lira 27 kuruş ufak para ve 5 liralık bir varakai nakdiye bulunmuştur.

Kazma ile cerh

Fındıklı'da Fikret Beye ait inşaatta çalışan amele Rasim, Ziya ve Şemsettin, aralarında çıkan kavga neticesinde birbirini kazma ile yaralamışlardır.

Tutuşan kurumlar

Beyoğlunda Mandra sokağında oturan Kaytoplu'nun odasındaki soba borusunun korumları tutuşmuşsa da derhal söndürülmüştür.

Köpek hırsızları

Son zamanlarda yeni bir hırsızlık daha çıkmıştır. Bu hırsızlar Beyoğlu ve İstanbul tarafında mahalle aralarında dolaşarak kıymetli köpek beslenen evleri tesbit etmekte ve sonra bir fırsatını bulup köpekleri aşırarak başka semtlerle satmaktadırlar.

Zabıta evvelki böyle bir köpek hırsızını yakalamıştır.. Mehmet isminde olan bu adam Küçükpazarda Şevki efendinin evinde beslediği kıymetli bir beyaz köpeği aşırmıştır.

Şevki Efendi köpeğin kayboldu ğunu görünce polise haber vermiş tir. Zabıta tahkikata başlamış ve Mehmedi başka bir yerde köpeği satmağa çalışırken yakalamıştır. Mehmet cürmünü itiraf etmiştir. Bu adamın Beyoğlu tarafında da bu şekilde hırsızlıkları olduğu anlasıldığından tahkikata devam edilmektedir.

Bırakılan çocuklar

Evvelki gece Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Hacopulo hanı kapıcısı Ebuzer, hanın avlusunda iki aylık bir kız çocuğu bulmuştur. Çocuğun üzerinde çıkan bir kâğıttan Rum olduğu anlaşıldığından Rum cemaatına teslim edilmiştir. Çocuğu terkedenler hakkında tahkikat yapılıyor.

Tabanca taharriyatı

Her Polis Merkezi kendi mıntakası dahilinde şüpheli yerlerde silâh aramalarına devam etmektedir. Bunun için polis memurları her gece muntazaman mıntakalarında dolaşmaktadırlar. Geçen ay içinde yapılan araştırmalarda muhtelif semtlerde kahve ve meyhanelerde 70 tabanca, 112 bıçak bulunmuştur. Silâhlar müsadere edilmiş sahipleri hakkında kanuni muamele yapılmıştır.

Tırpan

İleri - Geri

Geçen gün hoş sohbet bir dostum anlattı.

Eski sarıklı ve sakallı hocalardan biri bir münasebetle demiş ki:

— Cümhuriyetçi olmak için sarığı çıkardım, şapka giydim. Şalvarı attım, pantalon aldım. Sakalı kazıttım. Bıyığı kırptım, eh, elden geldiği kadar dans ta öğrendim. Alâ kaderilistitae gayret ediyorum.

Cümhuriyetçi olmak için, fedakârlık diye yapılan bu hareketlerin bir İsviçre köylüsünce bellenmiş itiyatlar olduğunu bilmek sakal kazıtmaktan daha kolaydır.

Anlayış kabiliyetimiz her cephede böyle sırıtıyor. Hayatta, siyasî kanaatta, edebiyatta, musikide hep böyle ters görüşlerimiz var. Avrupaya benzemek istedikçe şarklı kafamızın antika bilgileri meydana çıkıyor. Bugün danseden bizim eski hoca ile hâlâ dansetmesini bilmeyen Fransa Başvekili arasındaki fark bu ileri ve geri zihniyetin timsalidir.

İleri ile geriyi avırt ederken şaşırıyoruz. İleri fikrin dans ve sakalla alâkası olmadığı gibi geri fikrin de silindir ve fırakla münasebeti yoktur.

Ne melon şapkaların altında bir semerkantli kafası saklı olduğuna şüphe mi edersiniz. İleri ile geri farkını bilgi ve teknikte aramadıkça asrî olmak ihtiyacile daha pek çok biçare çeneler top sakallarından mahrum kalabilir.

İleri hareketinde yapacağımız taklit kılık kıyafette, şekilde ve boyada kaldıkça daha çok şalvarlılar fokstrot oynar.

Futbolcülerimiz bu oyunun fennî bir idman olduğunu, musikisinaslarımız gazel diye tutturdukları feryat ve figanın gülünç olduğunu, kaldırım politikacılarımız inkılâbın sakal ve şapkada değil kafanın icinde olduğunu anlamadıkça ileri hareketin veçhesi belli olamayacaktır.

Burhan CAHİT

Ölçüler Değişecek mi?

Yeni kanun çıkmazsa değişecek

Yeni bir kanun henüz neşredilmediği için Senebaşından itibaren bütün ölçülerin değişmesi icap etmektedir.

Bunun hakkında yapılacak muamele Dahiliye Vekâletinden sorulmuştur. Bazı kantarcılar, kanunun tatbik edilmesi ihtimalini düşünerek eski dirhemleri grama tahvil etmeğe başlamışlardır. Yeni ölçüler kanununun 935 senesine tehirine dair neşredileceği söylenen yeni kanunun Meclisten bugünlerde çıkmasına intizar edilmektedir.

Erenköy Lisesinde Yangın

Dün Erenköy lisesinin hademelere mahsus odasında sobadan çıkan bir kıvılcım tavanı tutuşturmuştur. Hâdemelerin gayreti sayesinde ateş der hal söndürülmüştür. Yalnız ateşi söndürürken hedemelerden bazılarının elleri ve yüzleri hafifçe yanmıştır.

Ateşin çıktığı dairenin mektep binası ile bir alâkası yoktur.

Abone Dolandırıcılığı mı?

Mahmut Saim isminde birisi Şişli'de oturan avukat Behçet B. in evine telefon ederek 225 kuruşluk bir abone makbuzu göndereceğini söylemiştir. Bir az sonra eve, Mahmut Saim'in vekili olduğunu söyliyen bir Musevî müracaat etmiştir. Behçet B. zabıtaya müracaat ettiğinden tahkikata başlanmıştır.

Milliyet

Asrın umdesi «MİLLİYET» tir.

24 K. EVVEL 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy Askeri Rasat merkezinden verilen malûmata göre, bugün hava az bulutlu ve sakin geçecektir.

24-12-932 tarihinde hava tazyiki 770 milimetre, sıcaklık en çok 11, en az 5 santigrat olarak kaydedilmiştir.

FELEK

Ne tuhaf şey!

İstanbul gazetelerini bugünlerde en çok meşgul eden, onlara sütunlarla yazı yazdıran, en mühim şey ve en dikkate şayan hâdise nedir? Bunu gazetelerin birinci sahifelerinde, en itinalı yerde görüyoruz:

Düyunu umumiye binasındaki fareler

Evet! Sanki İstanbuldaki hayvanat bahçesinden dört tane kaplan kaçmış ta bu daireye saklanmış gibi!..

Ve alt tarafında ince bir istihza ile yazıyorlar:

"Binada kıymetli eşya ve halılar vardır. Bu halılar, eşya ayrı ayrı kapalı odalarda durmaktadır.. Geçen sene birgün bu odalar havalandırılmak için açıldığı zaman halıların fareler tarafından didik didik edildiği, üstelik birçok odalarda farelerin pek ziyade çoğaldığı görülmüştür.

Defterdarlık farelerle mücadeleye karar vermiş ve vaziyeti Vekâlete bildirmiştir (Allah Allah! Ne ehemmiyetli bir iş yarabbi!) Defterdarlık farelerle mücadele için beş kedi almış (açık münakasa ile mi, kapalı zarf usulile mi?) bütçesinden haftada dört lira (ciğer parası) ayırmıştır. Kediler yedikleri ciğerle uzun müddet vazifelerini büyük bir ihtimamla yapmışlar ve fareleri dağıtmışlardır.. Son günlerde (ciğer tahsisatı) bitmiştir. Kediler, Düyunu umumiye de tevzi edilen tekaüt maaşını almağa gelenlerin attıkları simit ve ekmek kırıntıları ile nefislerini körleterek tahsisatın gelmesini bir müddet beklemişler, fakat tahsisatın gelmediğini görünce hep birden istifa ederek vazifeleri başından ayrılmışlardır.

Şimdi Düyunu umumiyede kapanlar vasıtasile farelerle mücadele edilmektedir."

(Düyunu umumiyede vaktile birkaç kapan vardı. Kaptıkları kadar kapıp kaçtılar. Yeniden kapan aramayı münasip bulmam)

Şimdi bu tuhaf hikâyenin sonu:

İstanbul Defterdarı Bey Defterdarlık bütçesinde ciğer tahsisatı diye bir fasıl veya madde olduğunu şiddetle tekzip etmişler ve Düyunu umumiye kedilerine ait ciğerlerin Defterdarlık müteferrikasından mübayaa edildiğini bildirmişlerdir.

Şimdi aldı beni bir merak. Acaba bu ciğerlerin satın alınması için bir mübayaa komisyonu var mı?.. Varsa azası hakkı huzur alır mı?.

Belediyenin Resimleri

Belediye resmi diyince sakın, eski kahvehanelerde ve muhallebici dükkânlarında asılı Mes'udiye zırhlısının resmi falan sanmayın! Bu resim sözünün türkçesi vergidir. Belediye vergisi... Vergiye neden resim demişler, yahut bildiğimiz resme neden vergi demezler daha tetkik etmedim. Belediyemizin nasıl vergi aldığını biliriz. Türlü türlü resim alır. Ben bunlardan birkaçını veririm. Belediyede bu vergileri neden verdiğinizi sorarsanız:

— Usuldendir! derler. Ve eğer ısrar ederseniz belediye resimleri kanununu güçlükle bulurlar ve işte bu kanuna mugayir bazı resimler de alırlar.. Soran olursa onu da yazarım. Bu gün bundan bahsedecek değilim. Bugün belediyenin yeni vergilerinden bahsedeceğim: Matbuatta çıkan haberlere göre belediye yeni yeni vergiler almağa başlıyacakmış ve bu vergilerin hepsi Avrupanın diğer şehirlerinde varmış.. Pekâlâ! Olabilir amma a devletli! Avrupa şehirlerinin bir de sokaklarına bak! İstanbuldaki gibi sokak bulabilir misin?.. Avrupa şehirlerine benzemeye evvelâ vergilerden mi başlayacağız.

FELEK

HİKÂYE

Başçavuş

Hikmet Bey Pariste tahsil etmiş, şimdi burada iyi bir vazifede uysal, sakin bir gençti. Evine girdiği zaman, karısı Meliha Hanım, hemen sordu:

— Hikmet, atkın nerede?

— Eyvah, yazıhanede unutmuşum.

— Haydi git çabuk, al da gel..

— Fakat şimdi, bu vakitte..

— Çabuk git al, diyorum sana!

— Sonra pek gecikirim.

— Burada gevezelik edersen, tabiî gecikirsin.

Hikmetin suratı buruştu. Buruşunca da karısının hemen aklına geldi:

— Sen bu sabah ta ilâç almadın.

Hikmet hafif tertip isyan ediverdi:

— Ecanım, ömrümü ilâçlarla zehirliyecek değilim ya.. Sen de amma istibdat yapıyorsun ha! Biraz şu kocanı da kendi haline bırak canım. Yok, yan bastımdı, çamura battımdı.. daha bilmem neler? Üç yaşında çocuk değilim ya.. Vallahi Meliha hayatımı zehir ediyorsun. Yok, burnumu kaşıyormuşum. Ayıpmış. Sofrada ekmeği ufalıyormuşum, ayıpmış. Eh, insan bu! Atkısını pekâlâ yazıhanede unutabilir ya.. Allahı seversen, beni bu kadar sıkma..

Meliha Hanım, bu nutku büyük bir sabırla dinledi. Küçük yapılı, sade, fakat çok ciddi, vazife hissine mağlûp bir kadındı. Dedi ki:

— Pekâlâ efendim, ne istersiniz yapmakta serbestsiniz. Fakat lûtfen şimdi gidin de, yazıhaneden atkınızı alıp gelin.

Bu sefer Hikmet Bey patladı:

— Sana bir şey söyliyeyim mi? dedi, sen karı değil, başçavuşsun...

Meliha içerlemişti. Lâkin sesini çıkarmadı. Kocası devam etti:

— Evet, sanki bizim evimiz kışla, sen de başçavuş.. Insanlara emretmeğe meraklıysan, Allah seni erkek yaratıp bir bölüğe başçavuş yazdırmalıymış..

Sonra da ilâve etti:

— Bütün eşe dosta, akrabaya, hepsine söyliyeceğim. Başçavuş Meliha Hanım, bugün de şu emirleri verdi, diyeceğim.

Hikmet atkısını aramağa gitti. Fakat o asabiyetle bililtizam eve geç gitmek için arkadaşlarına uğradı. Bunlardan Avniye dedi ki:

— Ben karıma bir isim buldum ki sorma.. başçavuş.. ne dersin bu isme?

Avni dedi ki:

— Eh, sana da öyle bir başçavuş lâzım..

Sedat:

— Galiba dayak yedin, dedi.

Öteden bir başkası:

— Vallahi, ben olsam bir saniye böyle kadınla yaşıyamam.. dedi.

Bir diğeri de aksini iddia etti:

— Asıl bana öyle bir başçavuş lâzım..

Bir gün Meliha hastalandı. Üç hafta yattı. Üçüncü haftanın sonunda da gözlerini bir daha açmamak üzere kapadı.

Hikmet Bey müteessir olmadı değil, hattâ ağladı. Fakat içinde de nihayet hürriyetine kavuşmuş insanların duyduğu bambaşka bir haz vardı.

Aradan aylar geçti. Artık Hikmet Bey Beyoğlu âlemlerine dalmıştı. Bu sırada Vera isminde bir Rus karısı ile tanışmıştı. Bu kadın bol bol sigara da içiyordu. Uzun ağızlığını dudaklarının bir kenarına iliştirdiği zaman, sarışın saçlarının üstünden tavana yükselen halka halka dumanlar, ona nekadar yaraşıyordu. Vera içki de içiyordu. Rakı, votka, viski.. hem de hep keskin içkiler.. Rus şivesile öyle tatlı bir fransızca konuşması vardı ki, Hikmet bayılıyordu.

Aralarındaki münasebet ilerileydi. Ve bir gün ikisi de bir çatı altında yaşamağa başladılar.

Vera Bohem ruhlu bir kadındı, Öyle pek konfora aldırış etmiyordu. İcap ederse halının üstüne yatıyor, votkayı kadehten değil, şişeden dikiyordu. Az zamanda evdeki hizmetçi de bu Rus karısına tahammül edemediği için işini bırakıp gitmişti.

Vera filvaki enfes yemekler yapıyordu. Fakat mufağın içi her zaman şeytan yuvası gibi idi. Yağlı tabaklar yığılı durur, lâzım olursa, bunlardan bir iki tanesi terkos musluğunda üstünkörü yıkanarak sofraya gelirdi.

Hikmet Bey sigara yetiştirmekten de bıkmıştı. Bir gün halının bir ucu, bir gece diğer ucu yandı. Sarhoş Vera ağzında sigara ile uyuduğu geceler, mutlaka yorganın da bir tarafını yakardı. Perdeler dumandan sapsarı olmuştu. Düşen perdeler gelişi güzel asılıverirlerdi.

Hikmet yavaş yavaş bu kadını yola getirmek lüzumunu hissetti:

— Vera, dedi, ekmeği öyle sofrada ufalama.. Vera, bak mantonun düğmesi kopmuş, diksene onu.. Vera hasta olursun, ilâcını iç. Vera, gene çamaşırları saymadan vermişsin. vesaire vesaire..

Hikmet bunları söyledikçe Vera geniş geniş esniyor, buram buram sigara içiyordu. Artık Hikmetin eski dostları gelmez olmuşlardı. Yerine Veranın Rus ahbapları hemen her gece geç vakitlere kadar evdeydiler. Her taraf pislik içindeydi. Vera onlarla hep Rusça konuşur, Hikmet bu muhaverelerden birşey anlamazdı. Maamafih arasıra Ruslar ona da hitap etmek tenezzülünde bulunurlar, yarım yamalak fransızcaları ile bir iki şey söylerlerdi.

Bir akşam Hikmet gene evine geldi. Kapıyı açtığı zaman, içeriden dışarıya doğru bir sigara dumanı bulutu taştı. Gene Ruslar toplanmışlar, Vera ile beraber konuşuyorlar, içiyorlardı. Hikmet kulak verdi. Ne duysun, Vera bu sefer fransızca olarak diyordu ki:

— Ah, bu Hikmet! Ne emretmesini seven adam.. sanki burası kışla, o da başçavuş..

İsa meselesi'ne dair "İsa yaşamamıştır,,

Ömer Riza Beye cevabımız:

— 2 —

Geçen makalemizde İsa'nın yaşadığına dair iki iddianıza kâfi derecede cevap verdiğimizi zannediyoruz. Şimdi de bu hususta diğer fikirlerinize cevap verelim:

Üçüncü iddianıza gelince: "Romalı müverrih Tacitus İsadan sarahaten bahsettiğine şüphe yok tur... Halbuki Tacitus'a göre "Hıristos" canilerden müteşekkil bir çetenin reisidir. Kendisi bunu sarahaten söyler. Çünkü bu müverrih Küçük Asya valiliği esnasında hıristiyanları bizzat muhakeme ederek isticvap ettikten başka, hazinei evrakı tetkik etmek imkânını haiz bir adamdı. Sonra onun yazılarında İsanın mevhum bir varlık olduğunu gösterecek bir ima bile yoktur."

Bir kere Tacite, ne Küçük Asyada valilik etmiş, ne de hıristiyanların muhakemesinde hazır bulunmuştur. Hıristosun canilerden müteşekkil bir çetenin reisi olduğunu da sarahaten söylemek şöyle dursun, zımnen bile anlatmamıştır. Lûtfen Tacite'in tercümei halile, tarihlerini okuyunuz. Tacite milâttan 115—116 sene sonra neşrettiği Annales'lerinde (Liv. 15, XVIV), hıristiyanlığa dair yegâne söylediği sözler, Roma yangını münasebetile, İsadan değil, Mesihten bahsetmiş olmasıdır. İstanbul Halkevinin "Yeni Türk Mecmua" sında yakında neşredeceğimiz bir tetkik münasebetile, yine Tacite bahsine avdet etmek imkânını bulacağız. Tacite'in bu meselelerdeki şehadetinin değeri hakkında düşündüklerimizi orada uzun uzadıya söyleyeceğimiz için, tafsilâtile okursunuz. Şimdilik burada size söyleyeceklerim de kâfidir. Tacitus bu meselede şöyle diyor: "Fakat yangını Neron'un emretmiş olmakla ittiham eden umumî efkârı, hiç bir insani vasıta, ne imparatorun ihsanları, ne de kefaret âyinleri susturamıyordu. Bu şayiaları durdurmak için Neron, diğer müttehimler gösterdi. Rezaletlerinden dolayı nefret edilen ve halkın hıristiyan tesmiye ettiği bir sınıf insanlara en müthiş işkenceler yaptırttı. Bunlara hıristiyan ismi Tibère zamanında proküratör Pontius Pilate'ın idam ettirmiş olduğu *"Mesih"* den gelir.."

Tacite'den aynen naklettiğimiz sözlerde evvelâ Tacite, İsadan değil, Mesihten bahsediyor. Bu yazılarını da milâttan 115, 116 sene sonra yazıyor. Şu halde Tacite bu yazılarında bahsettiği "Mesihi" nereden öğrenmiş? Hazinei evraktan değil. Çünkü bu evrakı kimseye okutmıyorlar, hattâ Sinato istedi de ona bile göstermediler diyor (40, IV, Histoires), şu halde kimden? Kimden olacak, mesih ha geldi ha geliyor diye biribirlerini yemiş, dünya ateşile nihayet bulup Mesihin saadet devri gelecek diye 64 senesinde Romayı da çayır çayır yakmış olan, Tacite devrinde Romadaki kalabalık hıristiyan cemaatinden. Halkın Allah diye tapındığı Neron'un, Roma aristokrasisini nasıl terzil ettiği, bundan dolayı bu sınıfın Neron'a karşı beslediklerı kin ve gayz malûm. Bu sınıfın efkârına makes olan Tacite, Roma yangınından dolayı Neron'u ittiham etmek için, "rezil", «menfur» dediği hıristiyanlardan öğrendiği malûmatı satıyor. Fakat münakaşa ettiğimiz tarihî İsadan değil, "Mesih" ten bahsediyor.

Dördüncü ve sonuncu iddianız:

"İmparatorun hazinei evrakında Hıristosun (!) muhakemesine ait zabıt veya rapor bulunduğundan şüpheye mahal görmeyiz.

Eusebius, imparator Maximuesun 311 senesinde —milâttan üçyüz on bir sene sonra, ha gayret ha - bu zabıtları istinsah ettirerek bunların imparatorluk dahilinde her mektepte okunmasını istediğini kaydeder. Bu vesika İsa aleyhinde bir sürü ittihamlar ile dolu olduğu için kilise onu imha için elinden geleni yaptı. *Zaten Eusebius ta bu vesikanın sahte olduğunu söylerse de hazinei evrakta zabıt bulunmadığını iddia etmez.,,*

Ömer Riza B., hazinei evrakta bu zabıtların mevcut olduğundan şüpheye mahal görmüyor, niçin? Çünkü milâttan 311 sene sonra imparatör Maximier'in bu zabıtları istinsah ettirerek bütün mekteplerde okunmasını emrettiğini Eusebius kaydeder diyor, yine bu Eusebius'un bu vesikaya sahte dediğini de ilâve ediyor o halde iddiasından geriye ne kaldı? Hıristiyanlığın tamamen intişar ettiği bir devirde bulunuyoruz. Hıristiyanlık koca bir imparatorluğun resmî dini olması için daha bir kaç seneler, Konstantinin nihaî muzafferiyetini bekliyor. İsa namına en ufacık bir hilenin, koca bir kubbe yapıldığı zamanda, İsa'nın mahkeme zabıtları diye ortaya atılan hezeyanların sahte olduğunu Eusebius gibi, kilisenin en büyük papaz âlimi söylüyor. Bir de kendisinden böyle bir zaptın hazinei evrakta bulunmadığını iddia etmesini neden memul etmek lâzım geldiğini doğrusu anlayamadım. Muhterem kardeşimizin, İsa'nın tarihî şahsiyetini hücumdan korumak üzere ileri sürdüğü iddialarını birer birer yere serdik zannederim. Şu halde bu iddialarla artık İsa'nın yaşadığına mı inanılır?..

Darülfünun dinler tarihi müderris muavini
A. Hilmi Ömer

SİNEMALAR

Halkımızın iki sevimli artisti
LIANE HAID ve WILLY FORST
GÜNEŞ PRENSİ
Şen, neşeli ve musikili komedide
GLORYA sinemasında muvaffakiyet kazanıyorlar. Gidiniz görünüz. Memnun kalacaksınız.

"Mösyö, Madam ve Bibi" kıymetinde bir film görmek isterseniz?
ARTİSTİK SİNEMASINA
gidiniz ve FRANZ LEHAR'ın meşhur opereti
BEKÂRLIGA VEDA
gençlik ve neşe filmini görünüz ve dinleyiniz.
Bütün seyircileri memnun birakmaktadır.

BİR SIR.....
Morg sokağı cinayeti

Bugün
OPERA'da
Edmond Lowe,
Greta Nissen
Myrna Loy ve
Lois Moran
tarafından temsil edilen
TRANSATLANTİK
Esrar ve fevkalâdelikler filmi.

Bugünden itibaren
ETUAL SİNEMASINDA
STELLA VİOLANTİ
Yahut
AŞK İztirapları
Elen Papadaki tarafından temsil edilmiş büyük Yunan filmi
Ayrıca Yunan havadis gazetesi
Fulo ve Kastioni
yaptıklarını mufassalen gösterilecektir.

Bu kadar güzel... Bu derece sevimli bu derece şen bir şey olamaz !
KADIN ASKER OLUNCA!?
Mümessilleri :
GUSTAV FROHLİCH
DOLLY HAAS
ancak AŞK RESMİ GEÇİDİ ile mukayese edilebilecek şen operet
Pek yakında MELEK sinemasında

Bu akşamdan itibaren saat 9.30 da
MAJİK SİNEMASINDA
Gerek aşkı, gerekse ölümü ayni tebessümle karşılayan fedakârların yarattığı şaheser.
Son Tayyareciler
Filmde size heyecanlı dakikalar yaşatmak için hayatlarını istihkar eden bu kahramanları görünüz... Gidiniz... Görünüz... Hayrette kalacaksınız. Dehşetten titreyecek, insan kudret ve dehasının nelere kadir olduğunu siz de tasdik edeceksiniz.
İlâveten: Radyo dünya havadisleri.

4000
Alman talebesi, Yılbaşında İstanbula geliyor. Mekteplilerimiz kendilerini karşılayacaklardır.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sirgortalarınızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
UNYON
kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmaymız. Telefon: Beyoğlu 4886. 1515

"Milliyet,, in romanı: 16

SEN ve BEN

Muazzez Tahsin

— Ağabeyciğim.. benim biricik ağabeyciğim... Bu sözlerinle bana nasıl bir şifa getirdin bilemezsin! Bundan sonra hayatta yalnız değilim.. senin himayen başımın üzerini her zaman gölgeliyecek değil mi? dedim.

Uzaklardan gelen gözleri, gözlerimin içinde kığılcımlandı. Başımı elleri arasına aldı, gözlerimi uzun uzun öptü:

— Her zaman seni himaye edeceğim benim küçük kardeşim. Yaralı bir kuş gibi çarpan kalbin rahat etsin artık.

Eve kadar elele geldik. Çamların gizli musikisi kulaklarımızın içinde uğulduyordu. Bu gizli nağmeleri dinliyerek hiç konuşmadık.

Yalnız, evimin kapısında benden ayrılırken alnımdan öptü ve:

— Leylâ.. ateş gözlerinle gözlerime bak bir defa, onları artık nemli görmek istemem.

— Hayır ağabeyciğim, onlar öksüzlüklerine ağlıyorlardı. Bundan sonra hep gülecekler.

Sabah oluyor, ben daha yatmadım. Fakat bunları yazdıktan sonra omuzlarımdan ağır bir yük kalkmış gibi hafifledim.

Son defa olarak yatacağım sevgili odamda, bu gece, çoktandır olmadığı kadar mes'ut uyuyacağım.

Rüyamda Bedi Muammeri görmek istiyorum.

. . . . . .

GELİN OLDUĞUM GÜN

Dışarıda, salonları dolduran bir yığın manasız kalabalık içinden, yorgunluğumu bahane ederek ayrıldım. Bir saat kendi kendime kalacağım... Ne saadet!..

Bu sabah, geceki uykusuzluğuma rağmen çok sakin ve dinlenmiş bir yüzüm vardı. İçimdeki, günlerden beri yaşıyan, titiz ve hırçın his tamamen silinmiş gibiydi. di.

Kahvaltı etmek için teyzemin geniş ve güneşli yemek salonuna girdiğim zaman, hepsini sofrada beni bekliyor buldum.

Dün geceki sözlerimizi hatırlayarak göz göze anlaştık ve gülüştük. Onun gözleri, biraz trajedi kahramanlarınınkileri hatırlatıyordu.

Teyzem yanaklarımı öptü:

— Bugün berrak bir yüzün var Leylâ.. Öyle güzel bir gelin olacaksın ki, her gören parmak ısıracak.

Nejat meşgul ve düşünceli idi, yüzüme baktı:

— Haydi yavrum, geçikmiyelim. Dokuz vapuruna hazır olmalıyız.

Meşgul görünmesi ve düşünceli tavrı bundan ileri geliyormuş.

Nejadın, böyle bir günde bile, sırf maddî bir iş adamından başka bir şey olmaması, birden bire kalbimi demir bir mengene gibi sıktı.. vücudümün kanı çekildi sandım.

Teyzem, ince ve hassas teyzeciğim, benim üzüldüğümü anlamış olacak ki :

— Yok.. güvey bey, gelin hanımı üzme.. Bırak kızım serbestçe istediğini yapsın. dedi.

Bu küçük vak'a mı sebep oldu nedir bilmiyorum, odadan ayrılırken, evimin her köşesini gezerek buraları bir daha görmiyecekmişim gibi, görsem de bugünkü gözlerimle görmüyecekmişim gibi, odalara ve duvarlara bakarak ağladım.. Ağladım.

Ne kadar kimsesiz ve yalnızdım Allahım!... Annesizliğimi ve babasızlığımı bugün kadar yakından ve candan duyduğum gün olmamıştır.

Hayatımda ilk defa, mahiyetini anlayamadığım bir isyan hissile, dokuz vapurunu kaçırmak için elimden gelen her şeyi yaptım. Nejadın eşyalarla beraber yalnızca gitmesini istiyordum.

Bu hileyi yalnız Bedi Muammer anladı ve bana hak verdi. Köşkten çıkarken:

— Seni gidi yaramaz kız, on vapuruna kalmak için ne desiseler icat ettin bakalım? dedi.

Bundan sonraki saatler kafamın içinde bir duman gibi geçti.

Eve geliş, Güzinle, sevgili arkadaşımla birlikte tuvalet hazırlıkları, Nejatla Bedi Muammerin siyah elbiselerile misafirleri karşılamaları.. Teyzemin herkese gülen, her gelene iltifat eden sevgili yüzü ve nihayet resmî elbisesile nikâh memuru.

Bedi Muammere yaklaştım:

— Ben kimsesizim Bedi Muammer.. Şahidim sen olursan babasızlığımı daha az hissedeceğim başka gözler ve hislerle görecekmişim gibi, odalara ve duvarlara bakarak ağladım.. Ağladım.

Yüzü bir ölü yüzüne döndü:

— Ben mi? Ben mi senin şahidin olayım?.. Bu fazla işte Leylâ!

— Fazla mı? Benim ağabeyim olduğunu dün akşam söyleyen sen değil miydin? Bu vadini unuttun mu?

— Dün gece.. Evet.. Sana söz verdim, fakat bunu yapamam.. yapamam Leylâ.. Bunu benden isteme!

Ben şaşkın şaşkın onun yüzüne bakarken o, bir şimşek gibi gözümün önünden kayboldu.

Yoksa onu tekrar kaybediyor muydum?

— Leylâ Hanım.. Nejat Beyi zevçliğe kabul eder misiniz?

Benimkinden başka bir sesle:

— Evet! dedim.

Nejat, nikâh halkasını parmağıma geçirdi. Elimi öptü. Onun bu ilk pusesile omuzlarımdan arkama doğru soğuk bir su geçiyor sandım.

Teyzemle kucaklaştık:

— Ah zavallı Rabiacığım.. Bu günü sen görmiyecek miydin?

— Anneciğim! Anneciğim! diye teyzemin boynunda ağladım.

Nejat mendilile gözlerini silerken Bedi Muammere baktım.. Onun gözleri de bulanık ve kanlı idiler.

sonra herkes neş'elendi. Ve salonlar hıncahınç dolmağa başladı. Ne kadar çok davetli vardı yarabbi! İki insanı biribirine bağlamak için bunca kalabalığa ne lüzum vardı?

Çiçek kokuları, cıgara ve çay dumanları içinde başımın sersemlediği bir sırada piyanonun sesi bir vals havasile yükseldi. Nejat yanıma geldi:

— Lelâ.. Benimle danseder misin?

Kendimi tutamadan güldüm:

— Nejat, sen danseder misin?

— Bugün için merasime riayet etmeliyim... Seni yomamağa çalışacağım.

Danstan yorulacak olan kim? Ben mi?

Nejat, kendine ait bir şeymişim gibi beni kollarına aldı ve döndük.. Etrafımızda çılgın çiftler bizimle beraber dönüyorlardı. Bir tanesi yanımızdan geçerken, ayağı duvağımın tülüne takıldı, beni de beraber çekecekti; Nejat, kollarının bir hareketile beni göğsüne doğru çekti, bu bir saniyelik yakınlık ikimizi de sarstı. Nejat, onda ilk defa işittiğim boğuk bir sesle:

— Lelâcığım, çok mes'udum dedi.

SANAT

Çizgiler

AKTÖR

N. — Hocam, siz ne dersiniz? Aktör piyesteki kahramanın şahsiyetine mi girmeli? Yoksa kendi şahsiyetine mi sadık kalmalı?

B.— Ne o, ne de o!...

N. — Demek aktörün kahramanın şahsiyetine girmesine taraftar değilsiniz?..

B. — Hayır, çünkü bu mümkün bile değildir. Aktörün — eğer hakikaten san'atkârsa — temsil ettiği benlik dışarıdan gelen bir mevzu değil, kendinindir.

N. — Peki; siz ötekine de razı olmuyorsunuz: aktörün kendi benliğini sürüklemesine...

B. — Gûya sen razı oluyorsun da!.. Kullandığın kelimeye bak bir kere: "sürüklemek"!...

N. — Sürçü lisan!

B. — Öyle ise N., benimkisi de sürçü muhakeme!..

N. — Peki canım hocam; aktör neyi temsil etsin? Siz söyleyin bakalım.

B. — Bence hakikî aktör içinde türlü kahramanlar taşıyan zengin, orkestral bir ruhun sahibi olandır. Aktör dışarıdaki hiçbir şeyi taklit etmez. Kendi kendini taklit eder. Yalnız kendi duygularını cisimlendirir. Aktörün kahramanı müellifin kahramanı değildir; kendinindir.

N.— İyi bir aktör müellifi tanınmaz hâle getirir, demek istiyorsunuz...

B. — Dedim; nasıl ki kötü aktör de müellifi tanınmaz bir hâle getirir.

N. — Eh.. böyle içinde türlü benlikler yoksa ne yapsın zavallı?.

B. — Buyurduğunuz gibi o zavallının yapacağı iş, oynamamaktır...

N. — O hâlde sizce en iyi aktör kimdir?

B. — En çok değişen, daha doğrusu gündelik benliğini en çok unutan ve gündelik olmıyan benliğinde yeni bir şey bulanıdır.

N. — Doğru söylüyorsunuz ama...

B. — Fakat yanlış düşünüyorum değil mi?!.

N. — Müsaade ediniz; o zaman müellife bir şey kalmıyor.

B. — Nasıl kalmıyor; iç âleminin imkânlarını bulmak, bunları piyes denilen uzviyete sokmak.. az mı? Cenabı Hakkın lûtfu mahsusu eseri olarak şimdiye kadar yalnız bir noktada anlaşabildik. Hamlet iyi oynanamaz; çünkü bu zihnî bir tiptir; hakkıyle şahıslandırmak mümkün değildir...

İsmail HAKKI

Tenkit

"İzm,, lere Dair

San'ati sevdiğini daha ilk tanıdığım anda söyliyen bir hanımefendile görüşüyorduk. Bahsimizin arasında küçük ve çok zarif bir gotik kilisenin fotoğrafını gösterdim.

— A.. kübik değil mi? dedi.

Malûmatımın, görgüsünün kıtlığını kadınlığına hürmet ederek incitmemeyi tercihle sustum.

Şimdi düşünüyorum. Avrupanın büyük fikir hamleleri, moda cereyanları bize kadar geldikten sonra ya yolunu değiştiriyor; yahut büsbütün manasını kaybediyor. Nerdeyse ağır bir söz söylemek için o kelimelerden yardım bile bekliyeceğiz. Epeyce oldu. Tan (Temps) gazetesinin bir moda reklâmı İstanbula okadar çabuk yayıldı ki bütün kenar mahallelerin çocukları, muntazam giyinmiş peşinden tango, tango, diye avazı çıktığı kadar haykırdı durdu. Beş altı sene evvel geniş paçalı bir elbise modası Çarlston denilen dansla ayni zamanda geldiği için ismi Çarlston pantalon kaldı. Ve sonra bu kelime taammüm etti: Çarlston seciye, Çarlston renk... v. s.. Şimdi bunlardan daha çok iptizale uğrayan zavallı kübik kelimesi oluyor.

1908 senesinde ressam Henri Matisse'in ortaya attığı bu kelime topallıya topallıya bizim Güzel San'atler Akademisinin kapısından içeriye ancak 1926 senesinde girebildi. Halbuki kübizm denen san'at mücadeleleri Avrupada 1918 de bitmişti bile. Celâl Esat Beyin on yedi sene gecikerek yazdığı ve bugünün ressamları gibi göstererek neşrettiği yazılarda öyle zavallı ressamlar var ki; kendi arkadaşları bile isimlerini çoktan unutmuş gitmiş!..

Lâkin zarar yok.. Çıktığı memleketlerde on iki sene kendinden bahsettiren bu cereyan varsın bir az da bizim ağzımızda dolaşsın. Kübik kol düğmesi, kübik kanape, kübik pencereye varıncıya kadar zanaatlarımıza, kübik portre, kübik peyizaj diyerek te resim san'atimize girsin. Esasen hiçbir

Ressam Üsküdarlı Cevat Bey

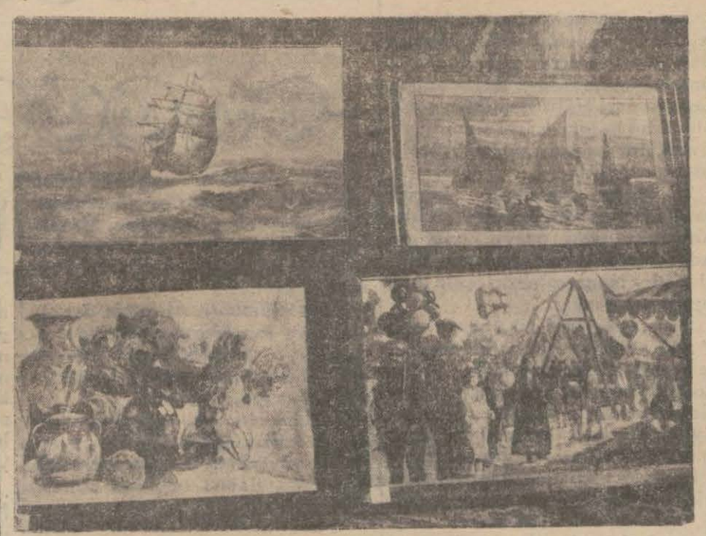

Ressam Cevat Beyin sergisinden bazı tablolar

Rahatsızlıktan şikâyet eden bir mektubu ile Beyoğlunda küşat ettiği sergi davetiyesini birlikte aldığım bu ressamı, çoktanberi göremiyordum. Ben onu Kuleli Askerî lisesinin daha ilk sınıfında iken tanımıştım. Resim meraklarının coşkun aşkını bilen arkadaşlarım mektebin son sınıfında bulunan bu Üsküdarlı Cevat Beyi bana, işte Kulelinin ressamı Cevat Efendi Üsküdar bu efendi, diye göstermişlerdi. O zamanlar resim denilen bu nihayetsiz san'atin belki ebcethanı bile değildim. Sulu ve yağlı boyanın tarzı ifadesine hiç vukufum olmadığı gibi kurşun kaleminin usulü tersimine ait henüz basit bir fikrim bile yoktu. Yalnız severdim. Güzel bir şiir, güzel bir nesir, temiz bir musiki gibi resim bana bir haz verirdi. Gözlerimin cuvi harisanesini teskin için resimli kitapları karıştırmadan, resim yapanların meydana getirdikleri resimleri seyretmeden, işittiğim bir yerdeki lâvhayı gidip görmeden bir zevk, bir zevki derunî duyar,ruhumun mest ve mahzuz olduğunu hissederdim. San'ate karşı uyanan bu hissin derecei ihtisasını bugün de tarif edemediğimi itiraf ederim. Bu, bir nevi, meraktı, ruhun ciheti temayülünü kestirememiş bir yakazai meçhulü idi. Ben resim mektebinde değildim. Ressam olacak ta değildim. Resme karşı bu aşk nereden çıkmış, beni anlaşılmaz sihirli bağlarla neden kendine bağlamıştı? Evet resim görmek ve sevmek zevki beni âdeta pişmiş yemeklerin lezzeti taphını çeşnisinden anlıyan bir şikemperver haline sokmuştu. Sınıfta okadar resim yapamadığım halde falanın yaptığı resim filânınkinden iyi mi fena mı diye arkadaşlar bana göstermeğe, falan dükkândaki resim filân yerdeki lâvhadan güzel mi, değil mi gibi benim zevk mikyasıma müracaata başlamışlardı. Gerçi gururum hiç yoktu, fakat nun kere cehlim pek çoktu. Bunu gayet iyi biliyordum ve elân da bu cehil içindeyim.

Leylî mektep hayatında geçen zamanların unutulmaz hatıraları vardır. Uhuvvet, samimiyet hislerinin neşvü nemasına hizmet eden bu tahsil senelerinin intibaları kalın kül tabakalarile örtülmüş ateşlere benzer. Bazan bir tesadüf o rimadı nisyan altında uyuyan küçük kıvılcımları canlandırarak insana mazileri düşündürmeğe sebep olur. Evet, "geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer"....

35 sene evvel asker mektebinin havayi intizamı içinde tatlı bir nefhai iştiharla namı dalgalanan Üsküdarlı ressam Cevat Bey bugünün san'at muhiti içinde en kıdemli bir şahsiyettir. Harbiyenin yetiştirdiği zabitler meyanında san'at aşkının hakikî duygularını yaşatmaktan zevk alanlar, bu Üsküdarlı ressamın çevik, kuvvetli, elâstikî asabile mektebin cimnastik rekorunda birinciliği kazanmış olduğunu bilirler. Cevat Bey bütün mektep arkadaşları üzerinde temiz hatıralar, güzel intibalar, samimî duygular bırakarak yetişmiş, mesleğinin haysiyet ve vekarını, vicdanının namus ve itibarını hiçbir zaman hiçbir şaibei iştibah ile lekeletmemiş cesur, vatanperver, nezih, rekik bir kalp sahibi ressamlarımızdandır.312neş'et tarihinden tekaütlük zamanına kadar Edirneden başlıyan zabitlik hayatında Meriç vadilerinin tabiî güzelliklerini, iştirak ettiği eski Yunan muharebesinin Tırhala, Yenişehrin tarihî parçalarırup ta civcivlerinin ördek olduğunu gören tavuk gibi halk ta san'atkârlarımıza korku ve hayretle bakıyor..

San'at ve kültür tarihinin giremediği memlekete, nihayeti (izm) ile nihayetlenen istenildiği kadar kelime sokulsun.. neticesi halkın biraz da haklı surette yaptığı gibi eğlence ve tariz vesilesi olmaktan çıkamaz. Klâsizm, romantizm, atadeizm, empresiyonizm, ekspresyonizm, neo klâsizm, lotizm gibi

ni, İzmirde, Selânikte geçirdiği zamanlar oraların nazarfirip köşelerini, Yemende devam eden seneleri hararetli iklimlerin güneşli renklerini etütten hâlî kalmamıştır. Gezdiği, geçirdiği hayatı askeriye sayısız vesaiki san'atle taşkın bir tarhiçedir. Krokiler, desenler, sandıklar dolusu albümler, birçok eskizler, suluboyalar, yağlı boya etütler, mazi olan hayatı mesaisinin ebedî âsârı mevrusesidir. Her çizgisinde hayata veda etmiş bir saatin boş geçmediğinin gösteren,, mazbut müsbet bir eseri faaliyet ibraz eden bu vesaik münkir nazarları, münkir lisanları iskâta davet eden birer şahidi zihayattır. Ressam Cevat Bey çok çalışkan ve çok çalışmış bir san'atkârdır. (Akademi) tekniğinin terbiye çarklarında tesviye edilmiş bir istidattan ziyade hakikî bir kudretin inkişafını görmek istiyenlere hazaini tabiatin lâyüfna bedayii karşısında vecitler geçiren bu ressamı gösterebiliriz. Mevzun mukaffa sözlerden, haşivlerden ârî, nadide ve müstesna mısralar terennüm eden bir şair gibi Cevat Beyin eserleri hep (morceau choisi) müntehap parçalardır.

Beyoğlunda Etual sineması karşısındaki mobilyacı mağazasında teşhir ettiği 75 adet suluboya, yağlı boya parçalar, çalışkanlığının en braiz misalleridir.

Kendisinin bulunmadığı bir saate tesadüf eden ziyaretimin bende bıraktığı intibaı san'at namına teşrih etmek lâzımgelirse evvelâ Cevat Bey sergisi cildi fena muhteviyatı güzel bir kitaba benzer. Mobilya ticarethanesinin frapan eşyaları içine süklüm püklüm sığınan misafirler gibi şuraya buraya talik ediliveren bu eserler ruhu zaire neşe yerine melâl issas eden birer vaziyettedirler.

Büyük küçük, tablo, etüt, poşat, kroki, pastel, suluboya ne olursa olsun resim namına vücuda gelen bir eserin kendine mahsus bir mahalli, bir vaziyeti, bir görünüşü, ve o görünüşle hitap edebileceği tutkun veya beliğ veya hiç, bir lisanı vardır. Münasebetsiz bir köşeye Rafaelin tablosunu da koysak ne o bir şey söyler, ve ne de seyreden bir şey anlar.

Sergi tanzimi mühim bir meseledir. O ne bir salon gibi eşyayı nadire mebzuliyetile zenginliğini gösterebilir ne de gösterebilmek için bedestan eşyasının huzuru zerafet nümununa duhule ihtiyacı vardır. Sergi ziya ve kuvvet denilen iki şeyle iktifa eden bir yerdir. Fiks (fixe) bir ziya, nötr (neutre) bir kuvvet... Bu da bizim memlekette tatbiki güç bir mesele: Evet Beyoğlunda ne vakit bir (Galeri pöti Jorj) u vücuda gelirse ressam Cevat Beyi o zaman neye böyle bezirgân dükkânında resim teşhir ettin diye tenkit ve tahtiaya hak kazanabiliriz. Zavallı eserler...

Evet zavallı: Ben kıymetlerile gayrimütenasip köşelere büzülmüş bu misafirlerin biran evvel kıymet bilen eller tarafından lâyık oldukları mevkilere geçmelerini arzu ettiğimi söylemekle şimdilik sözüme hateme veriyorum.

Ressam
M. SAMİ

Hamiş: Balkan muharebesinde Edirnede şehit edilen ressam (Hasan Rıza) Beyin tercümei hayatı vaktile Osmanlı Ressamlar Cemiyeti gazetesinde neşredildiğini bir yazımda söylemiştim. San'at muhipleri bazı zevatı muhteremeden aldığım mektuplarda bu mecmuanın formalarını elde etmek mümkün olamadığından Milliyet'in sahifelerinde tekrar edilmesi ricasında bulunduklarını gördüm. Matbuat âleminin genç zinde zekâları ardında topallıyan âciz bir ressam kalemini iltifat ve teşçi lûtfunda bulunan bu vatandaş beylere san'at ve san'atkârlara ibzal buyurdukları teveccüh ve muhabbetten, samimî alâkai vicdaniyeden dolayı teşekkürlerimi tekdim eder ve muhterem Milliyet'in mezkûr yazıyı tekrar etmek vaadinde bulunduğunu, kendilerine

Edebiyat

Mehmet Rauf

Senelerce Tarabya önündeki mavi sularda hayat süren Mehmet Rauf, bir sene evvel Cerrahpaşa hastanesinin çatısı altında gözlerini yumdu. 23 kânunuevvel tarihini takvimin üzerinde görmeseydik, onu hatırlıyamıyacaktık.. Rauf öleli sanki yıllar olmuştu. Bu bir sene, hafif ve nankör hâfızalarımızda hain bir mikroskop adesesinde, nekadar büyümüş ve uzamıştı.

Edebiyatı Cedide san'atkârları içinde, en sağlam eser sahibi olan Rauf, Fikretten niçin daha az hatırlanır, bilmem?..

" Eylûl " ünde Rebabı Şikeste'den daha fazla şair olduğu,Garp tekniğini bize daha iyi gösterdiği, tam manasile romanı bize ilk defa kendisi verdiği için mi?...

Rebabı Şikesteyi, Aşkı memnuu, bugün okurken, sahip olmanız lâzımgelen sabır ve tahammüle bugün, Eylûl'ü okurken ihtiyacınız yoktur. Mehmet Rauf, günün san'atkârı değil, her günün san'atkârı idi. Ne acıdır ki biz, günün insanlarına, tarihin insanlarından daha çok aldanıyoruz.

Eylûl muharriri, yazdığı eserlerden yalnız bu bir tanesi ile bile tarihin malı olmakta hak kazanır. "Suat" ı hiç kimse çabuk çabuk unutamaz. Yahut ta unutmaması lâzımdır. Edebiyatı Cedide bir dışsan'ati idi. Orada gözümüze, kulağımıza güzel gelen şeyler buluyorduk. Yalnız "Eylûl" dür ki bize bir iç verebilmiştir. Bu romanın muvaffakıyeti ne lisanındaki tumtırakta, ne de mevzuundaki aristokrat sırdadır. Eylûl bir hayat parçasını, insanı anlatan, hakikî ve tam bir san'at eseridir. Yâni Eylûl, bugün anladığımız mânada romandır. Bu eserin satırları, göze, kulağa hitap eden süsten belki mahrumdur, fakat satırları arasında kalbe hitap eden bir his, kafaya hitap eden bir düşünüş vardır.

Mehmet Rauf öleli bir sene oluyor. Biz onu ne çabuk unuttuk. O, süsten, şatafattan kaçan bir insandı. Onun için ihtifal, merasim yapmıyabiliriz, fakat hiç olmazsa onu unutmıyalım.

Reşat FEYZİ

Tevfik Fikret

Tevfik Fikret, Servetifünûn mektebinin mensupları arasında arkadaşlarından taliinin acayipliği ile ayrılan yegâna insandır. Ölüsü üstünde softalarla zındıkların gırtlak gırtlağa geldikleri adam, her sene bir çok fanileri mezarına getiren ve onlara gözyaşı döktüren adamdır. Onun kadar anılan, o kadar dilde dolaşan bir başka şair tanımıyorum.

Enbiyadan yaşarım müstağni
Bir örümcek götürür hakka beni

diyen Fikreti dindarlıkla tavsif,

Yırtılır ey kitabı köhne yarın.
Metfeni fikrolan sahifaların

dediği için de dinsizlikle ittiham ettiler.

"İnhina tavku esaretten giran-
dır
"boynuma"

derken onu mağrur,

"Evet, niçin bu güzel yol sonunda
"bir uçurum."

mısraında da âşık,

"O çelik parçası bir gün bir
"ehemmiyet alır."

ve "Zahmetin, himmetin ve
"fazlın için".

"Koyar elbet vatan, bu hastanine".

"Bir sıcak buse terli nasiyene."

dediği için de vatanperver, velhâsıl ona muallim, mürebbi, ahlâkcı, şair dediler. Bazıları inkâr ettiler, bazıları "o sadece bir insandır." dediler. Vatansızlıkla, dinsizlikle ittiham ettiler. Söylediler, söylendiler. Bununla beraber Fikret, bütün bu dedikoduların fevkinde yaşadı ve yaşayor. Kin ona öldü diyebilir, buna kin cesaret edebilir? Daha dün Galatasaray mektebinde toplananlar onun yokluğunu nasıl husranla andılar? Nasıl hıçkırdılar, ağladılar?

Galiba ölümünün haftasında idi. Beni Rumeli hisarı sırtlarına bağdaş kurup oturmuş "Aşiyan"ına götürmüşlerdi. Yazı masasının önündeki koltukta henüz yeri soğumamıştı. Kitaplarına, tabloları na, heykeline bakıp ağlamıştım. O gün içimde titreyen ve ürperen şey ne ise bugün o matemden bir zerrenin eksilmemiş olduğunu, bilâkis senelerin yığdığı hasret ve elemin çoğaldığını duyuyorum.

Ona "Şu idi, bu idi" diyenlere o zaman kolejin eteklerine ses-

Şarkta resim san'atı: 8

Minyatür ve Minyatürcüler

İrandan gelen Acem ressamları eserlerile Türkiyede çalışan ressamlar üzerinde şüphesiz ki tesirsiz kalmıyacaklardı. Bunun için-

Hünernameden

dir ki Osmanlılık devrinde gelmiş olan Türk ressamlarının elinden çıkmış minyatürlerde Acem tesirini görmek mümkündür. İstanbula gelen en maruf Acem ressamlarından biri Tebrizli Veli Can'dır. Veli Can on altıncı asrın sonlarına doğru İstanbula gelmiş ve saray ressamlığına dahil olmuştur. Üçüncü Muradın koleksiyonundan bazı minyatürleri Viyanada Millî kütüphanededir.

Kanunî Süleyman zamanında Mirinakkaş İsfehanî de yüz akçe ile serressamlığa tayin edilmiş. Sonra üstat Siyavuş ta payıtahtın muvazzaf ressamları sırasına dahil olmuş.

Süleymanın oğlu Selim zamanında Tersane Riyasetine tayin olunan Reis Haydar (1) var ki Şehzadeliği zamanında Sultan Selimin portresini yapmıştır. Bunların elyevm mevcut olup olmadığını veya mevcut ise hangi müzede bulunduğunu bilmiyorum.

Yalnız Osmandan bahsetmek isterim. Seyyit Lokmanın hünernamesini tezyin ederek lâyemut bir eser meydana getiren Osman, devrin en kuvvetli bir ressamı idi. Üstat Osman diye tanınan bu Türk minyatürcüsünün şehnameci Seyyit Lokmanın eserine ilâve edilmiş altmış tane minyatürü vardır ki hepsi de harikulâdedir.

Hünername, Lokmanın türkçe olarak 985 te Muradı salis devrinde yazdığı bir eserdir ki Kanunî Süleyman devrinin tarihidir. Üç yüz büyük sayfadan ibarettir. İçindeki minyatürler, Kanunî Süleyman devrine ait tarihi vekayii muharebeleri, Sultan Ahmet meydanını, Damat İbrahim Paşanın saray şenliklerini musavvirdir. Bunlardan Viyananın Türkler tarafından ilk muhasarasını ve Zigetuvar seferine giderken Kanunî'yi tasvir eden minyatürler bilhassa en güzellerindendir.

Bugün Topkapı sarayında Üçüncü Ahmet kütüphanesinde bu-

Hünernameden

lunan "Hünername" adlı bu eser evvelce Enderun kütüphanesinde iken 1912 de Münih'te tertip edilen Âsârı İslâmiye sergisine diğen

dan "Köhne Bizansa" bir vakitler onun yumruklarını sıkarak haykırdığı gibi haykırmıştım.

"O ne şu, ne bu idi, o her şeydi" Bugün yine ayni taşkınlık ve coşkunlukla bağırıyorum:

"O her şeydi."

başka eşya ile birlikte gönderilmiş ve orada bu minyatürler üzerlerine büyük bir dikkat ve ehemmiyet celbetmişti. Münihten avdetinde tekrar Enderun kütüphanesine iade edilmişti. Bir gün Vahideddin bu eseri görmek istemiş ve onu Yıldıza aldırmış o sıralarda Yıldız sarayında vukua gelen bir yangında bu eserin de yandığı zannedilmişti. Zira 338 senesine kadar bu eserden hiç bir ize tesadüf edilmedi. Sakıt Halife Abdülmecit tarafından Dolmabahçe sarayında bir dolap içinde bulunup meydana çıkarılmıştır. Hünername ile birlikte ayni dolapta bir de ceylân derisi üzerine yazılmış Hazreti Peygamberin bir mektubu bulunmuştur ki bu vak'a tarihî kıymetlerin padişah saraylarında nasıl dolaşmakta olduğuna büyük bir delil teşkil eder. Bu kabil bir çok zayiatımızın muhakkak olduğunu söylerken Hünernamenin de son sayfasının hâlâ eksik olduğunu ilâve etmek isterim.

Bunlardan başka müzelerimizde kütüphanelerimizde renkli bazı minyatürlerle süslenmiş kitaplarımız mevcutsa da bu resimlerin bir çoklarının kimler tarafından yapıldığı malûm değildir. Meselâ Üçüncü Ahmet zamanında yazılmış "Sürnamei Vehbi" adlı kitabın minyatürleri (XVIII inci asır) de bu zümredendir. Bu kitap ta Topkapı sarayı müzesindedir. Bir köçek oyununu tasvir eden minyatür emsalsizdir. Sonra, Âşık Çelebi tezkeresindeki minyatürler, şair Baki, Nev'î ve Füzulinin portreleri de enfes birer şaheserdirler.

Fatih Mehmedin meşhur portresini yapanGentile Bellini'nin talebesi Bursalı Şipli Zade Ahmedin isminden başka eserine tesadüf edilmek kabil olmamıştır.

Bu Şipli Zade Ahmedin eserle-

Bir ayna arkası

rinin İkinci Beyazıt zamanının taassubuna kurban olduğu söylenmektedir. Yani Bellini'nin resimlerile beraber pazarda İtalyan tüccarlar tarafından satın alınmış olması ihtimalinden bahsedilmektedir.

Şipli Zade Ahmedin Sinan Beyin talebesi olduğunu yazan Âli'ye nazaran bu Sinan Beyin Bellini olması lâzımgeliyor ki Halil B. de Viyana Millî kütüphanesi Müdürü Karabacek'in de bu noktaya işaret ettiğini söylüyor.

Sonra Baba nakkaş (2) ki Beyazıt devrinde Eski saray ve Topkapı sarayında bazı tezyinat resimleri yapmıştır.

Fahri, Nakşi, Sâî ve Şeyh Bedreddin hakkında ve Köprülü Zade Mehmet Fuat Beyin evvelce İkdam'da neşrettiği (3) mekalelerinde daha bazı isimlere tesadüf edilir. Bunlardan Sâî mimar Sinanın dostu ve Sinanın hayatını kendi ağzından yazmış olan şair Sâidir. Bunlardan başka bir de Levnî vardır ki İkinci Mustafa ve Üçüncü Ahmet devirlerinde gelmiştir. Gerek bizim Âsârı atika müzesinde, gerekse Avrupa müzelerinde bazı eserleri mevcuttur. Bu meyanda Dördüncü Murat zamanında gelmiş olan Fennî ve Üçüncü Ahmet devrinde gelmiş olan Eyyûbî Derviş Hasan Üçüncü Murada defterdar Mehmet Paşa tarafından takdim olunan "Şecaatname" de Osman Paşanın zaferleri renkli minyatürlerle canlandırılmaktadır. Şecaatnamenin mevcut iki nüshasından biri Yıldız kütüphanesinde bir diğeri de Revan köşkündedir. (994).

Nihayet Türk resmi Şark tesirinden kendisini kurtararak Garbe tevecüh etmiş, bugün ise

minyatürcülük uzak bir mazinin tatlı bir hatırasından ibarettir.

Şarkta resim san'ati: hakkında yedi sekiz mekale içinde ne söylenebilir? Maksadım bu mevzua şöyle bir gözatmaktan ibaretti.

— BİTTİ —

Elif NACİ

(1) Şiirde mahlası "Nigârî"dir. Londra müzesinde iki minyatürü vardır.

(2) Şeyh Mustafa Efendidir. 980 de vefat etmiştir.

(3) İkdam 27 teşrinievvel ve 3, 10, 13 teşrinisani ve 5 kânunu-

Tiyatro

Üç saat Ayakta

İngilizlerin musikiyi diğer milletlerden daha az sevdiklerini iddia ederler. Bunu hep böyle biliriz. Ve bu zannımızda haksız değiliz. Çünkü Rusyada, İtalyada, Almanyada çıkan bestekârlar İngilterede henüz yetişmemiştir.

Sekiz milyon nüfusu olan koskoca Londra şehrinde de daimî bir opera yoktur. Bunları bildikten sonra artık İngiliz milletinin musiki sevgisinden pek haklı olarak şüphe edilebilir.

Covent - Garden'in üç ay süren senelik mevsiminin amatörleri tatmine kâfi geldiğini ve bu müessesenin orkestra şeflerinin, artistlerinin ve koristlerinin hemen munhasıran ecnebi olduklarını vaktile bir yerde okumuştum. Halbuki musiki İngiliz halkını zannettiğimizden fazla alâkadar ediyormuş. Bunu bana geçenlerde elime geçen bir Avrupa mecmuası öğretti.

Bu mecmuadaki yazıdan şu netice çıkarılabilir: İngilizler senfoniyi seviyorlar fakat her nedense opera mefhumundan pek hoşlanmıyorlar.

Londarada ağustostan teşrinievvele kadar her sene takriben 60 kadar konser veren Concerts - Promenades isminde otuz senelik bir müessese vardır. Bu müessesede çalan orkestra Avrupanın büyük şehirlerinde bile tanınmıştır. Münhasıran İngiliz san'atkârlarından mürekkep olan bu orkestra heyeti büyük muvaffakıyetler kazanmaktadır.

Heyet Londranın en büyük salonu olan Queens Halls'te konser verdiği zaman mümkün olduğu kadar çok müşteri alabilmek için parkedeki koltuk ve sandalyeler kaldırılır ve balkon müstesna olmak üzere oturacak yer bulunmaz. Müşteriler musikiyi ayakta dinlemek mecburiyetinde kalırlar. Balkonda oturacak yer bulmak istiyenler biletlerini birkaç gün evvelden tedarik etmek zaruretindedirler.

Bu konserlere mahsus biletlerin fiati iki Shillings'dir. Yani şık sinema salonlarına girmek için verilen paradan biraz daha fazla.

Fakat musikiyi seven halk Queens Halls'te konser dinliyebilmek için üç saat ayakta durmağa razıdır. Ve bilir ki kendisi için üç adım ileride, sokağın başındaki sinemada daha az bir para ile muhteşem bir koltukta oturarak bir şarkılı film seyretmek imkânı da mevcuttur.

M. FERİDUN

Peyami Safaya,

Şahsım hakkındaki sitayişkâr yazında yirmi senelik dostluğunun izleri belli. İltifatlarına teşekkür ederim. Seni epice kızdıran S. N. ile aranızdaki münakaşanın çirkin taraflarına müteessif olmamak kabil değil. Nasıl teessüf etmiyeyim ki bu münakaşa sana, senin ağzından bir dostun işitmeğe tahammül edemiyeceği şeyler söyletti.

Gönül isterdi ki bana şeref vermek için dostluğumu ilân eden o yazıyı keşki yazmasaydın. Zira seni metheden Elif Naciye iltifat, kusurlarını söyliyen S. N. ye hakaret zeki karilerin gözlerinden kaçmamıştır. Halbuki bir insan yalnız meziyetlerini değil kusurlarını da dinlemeğe kendini alıştırmalıdır.

Sen nasıl S. N. imzasile yazılan yazıların bana ait olduğuna inanmadınsa ben de son zamanlarda senin imzanı taşıyan yazılara tıpkı senin gibi inanmıyordum. Muvakkat bir buhranın asabiyeti için de yazıldıkları anlaşılan o yazılarının bir vakitler hakkında sitayişler yağdırdığım Peyami Safa ile alâkası yoktur.

Zira Peyami Safa, evvelce müştaar namla yazdığı Cingöz Recailerle iftihar etmezdi.

E. N.

Memlekette

Gözü kanlı Canavar

Sopa ile karısını ve çocuğunu öldürdü

Balyadan yazılıyor: — Orhaniye nahiyesi Çırpılar köyünde bir cinayet olmuş, Ali oğlu Mehmet isminde biri karısı Ayşenin kafasına bir odun vurarak feci bir şekilde öldürmüştür. Katil bundan başka, hızını alamıyarak iki yaşındaki çocuğunun ölümüne sebep olmuştur.

Mehmet oğlu İbrahim, cinayetini gizlemek kastile karısının cesedini köy haricindeki dere kenarında bir ağaca asmış, çocuğunu da anasının yanına bırakmıştır..

Çocuk günlerce ağlamış, aç kalarak ölmüştür. Mehmet tutulmuştur.

İzmitte Pirinç fabrikası

İzmitten yazılıyor: — Şehrimizde bir pirinç fabrikası açılmıştır.. Pirinç ziraatinde çok ileri giden vilâyetimiz bu fabrikanın açılmasile daha fazla inkişaf edecektir. Fabrikanın açılma merasiminde Vali, Halk Fırkası mutemedi ve birçok zevat hazır bulunmuştur.

Muhtarlar için konferanslar

Kozandan bildiriliyor: — Kaymakam Bey her hafta cuma günleri nahiye ve köylerdeki muhtarlar için bir konferans tertip etmiştir. Bu konferanslarda muhtarlara ve ihtiyar heyetlerine köy kanunları izah edilecek, ihtiyar heyetinin vazifeleri anlatılacaktır.

Adanada kızamık ve trahom

Adanadan bildiriliyor: — Mevsim dolayısile şehrimizde baş gösteren kızamık hastalığı devam etmektedir. Bundan başka, birçok mekteplerde şimdiye kadar 79 trahomlu talebeye tesadüf edilmiştir. Bu gibi talebeler gözlerine ilâç damlatılarak, diğer mekteplere tevzi edilmektedir.

50 kuruş için adam öldürülür mü?

BOLU, 22 — Bolunun Dadama köyünde 50 kuruş yüzünden çıkan bir kavga cinayetle neticelenmiştir. Köy halkından Ali, Mehmetten elli kuruş alacaklı imiş, bu parayı bir kaç defa istemiş, alamamış.

Ali, geçen gün Mehmede rastlayarak gene bu parayı istemiş. Mehmet vermeyince ağız kavgası başlamış, kavga kızışmış, nihayet alacaklı bıçağını çekerek borçlunun kafasına daldırmış. Beyni parçalanan zavallı Mehmet, hemen ölmüştür.

Katil yakalanmıştır.

Sultanbey köyünde de feci bir vak'a olmuştur. Bir düğün esnasında gelin alma merasiminde arabadan silâhlar atılırken bir silâh at üstündeki bir köylüye isabet etmiş, köylü başından yaralanarak ölmüştür. Katil yakalanmıştır.

İnegölde elektrik

İNEGÖL, 21 — Belediye reisimiz Ali Beyin ve arkadaşlarının teşebbüslerile yakında kasabamız elektrikle tenvir edilecektir. Bu hususta azami faaliyetle çalışılmaktadır.

Kemalpaşada sürek avı

M. Kemalpaşadan yazılıyor: Civar köylülerin de iştiraki ile sürek avları yapılmıya başlanılmıştır. İlk yapılan sürek avında 15 domuz, 14 çakal, 8 tilki, 21 tavşan avlanmıştır. Sürek avlarına devam edilmektedir.

Sarhoşlukla cinayet

İZMİR, 24.— Kuşadasının Hacı Feyzullah mahallesinde hiç yoktan feci bir cinayet olmuş, Hüseyin oğlu Mustafa namında bir şahıs, arkadaşı Mehmet oğlu İbrahimi bıçakla karnından yaralamak suretile öldürmüştür.

Yapılan tahkikatta, hâdisenin ikai esnasında her iki şahsın da sarhoş oldukları anlaşılmıştır.

Yılbaşından istifade

İZMİR, 24. — Şehrimiz muallimleri yılbaşı tatilinden istifade ederek Aydın ve Denizliye bir seyyahat tertip etmişlerdir.

Karacabeydeki şeker fabrikası

Karacabeyde yapılacak olan şeker fabrikası için tetkikata giden Bursa ziraat bankası müdürü Hakkı Manço Beyle umum müdürlüğün fen müşavirleri Talât ve Mitat Beyler Karacabeyden avdet etmişlerdir.

Bu tetkikat Karacabey ve Bursa arazisinin ve bilhassa Karacabey havalisinin şeker pancarı yetiştirmeğe fevkalâde müsait olduğu neticesine varmıştır. Şimdiden Karacabey halkı

Cavit Pş.nın Cenazesi

Büyük merasimle kaldırıldı

Cavit Paşa merhumun cenazesi dün merasimle kaldırılmış ve namazı Kızıltoprak camiinde kılınmıştır. Merasimde kara ve deniz askerleri, polis müfrezesi, arkaba ve dostlarının teşkil ettiği büyük bir cemaat hazır bulunmuştur. Cenaze merasimi çok hazin olmuş ve merhum Erenköy kabristanındaki ebedî medfenine tevdi edildikten sonra mezarı başında bir manga asker tarafından üç el ateş edilmek suretile merhuma askerî rasimei ihtiram da ifa edilmiştir. Merasimde bulunan esbak Vardar ordusu kumandanı ve umum erkânı harbiye reisi Zeki Paşa kısa bir hitabede bulunmuş, ve kendisini erkânı harp mektebinde ve orduda en eski tanıyanlardan olmakla, merhumun fezaili askeriyesinden ve ezcümle Balkan harbinde Sorviç muharebesindeki kıymetli ve fedakârane hidematından bahsetmiştir. Cavit Paşa orduda ve devlette mühim ve muvaffakıyetli hizmetler ifa etmiştir. Harbiye mektebinden erkânı harp zabitliğile neşet etmiş, Merhum Hasan Edip Paşanın erkânı harp reisliğinde, ve Rumelindeki jandarma tensikat işlerinde, İpek mutasarrıflığında ve bilâhara jandarma umum kumandanlığında bulunmuştur. Arnavutluk harekâtını muvaffakıyetle idare etmiştir. Cavit Paşanın en mühim ve şerefli hizmetlerinden biri Balkan harbinde ifa ettiği hidemattır. Mezkûr seferde altıncı kolordu kumandanlığında bulunarak, Pirlepe bozgununu müteakip, garp ordusunun Manastırda kat'i bir müdafaaya hazırlandığı bir anda, Selânikten şimale yürüyen beşinci Yunan fırkasına karşı sevkedilmiş ve kolordusunun bakiyei süyufile Sorviçte Yunan fırkasını tarumar etmiştir. Harbi umumide Bağdat vali ve ordu kumandanlığı vazifesinde iken Enver Paşa tarafından tekaüde sevkedilmiştir. Mücadelei milliyeyi müteakip Büyük Millet Meclisinde Canik mebusluğunda bulunmuştur. Cavit Paşa, askerlikte olduğu kadar vezaifi mülkiyesinde dahi hüsnü idare, şiddeti azim ve son derece istikametle temayüz etmiştir. Askerliğinde şedit ve cesur olan merhum daima mütevazi ve hattâ fartı nezaketle melûf ve çok iyi bir aile babası idi. Kendini herkese o kadar çok sevdirmişti ki, Cenaze merasimi esnasında Kızıltopraktaki dükkânlar alâimi yeis olarak kapamışlardı.

Ereğli'de Kübilây ihtifali

EREĞLİ, 24 (A.A.) — Bugün Kubilâyin şehadetinin yıldönümü münasebetile büyük bir ihtifal yapıldı. Ereğlililer bugünü büyük acılarla andılar. Ve cümhuriyetin yükselmesi ve yaşaması uğurunda canlarını vermeğe hazır olduklarına bir daha and içtiler.

"Mete,, piyesi

İstanbul Halkevi Reisliğinden : 26-12-1932 pazartesi gecesi saat 21,30 da Tepebaşında Darülbedayi salonunda temsil şubemiz san'atkârları tarafından Yaşar Nabi Beyin Mete isimli manzup piyesi temsil edilecektir.

Dün vaki olan müracaatlar üzerine bütün davetiyeler tevzi edilmiş olduğundan bu temsil için beyhude yere müracaat edilmemesi rica olunur.

Alayköşkünde sergi

Halkevi Güzel San'atlar Resim şubesinden: Sultan Selim Cümhuriyet Orta mektebi muallim ve talebelerinin bir sene zarfında vücude getirdikleri eserler 30-12-932 den 10-1-933 tarihine kadar Gülhane bahçesi methalindeki Alayköşkü salonunda teşhir edilecektir. Dühüliye serbesttir.

Mimarları davet

Halk Evi Güzel san'atlar mimarî şubesinden: 26 Birinci Kânun 932 pazartesi günü Halk Evi ve Güzel san'atlar birliği mimarî şubesine kayıtlı arkadaşların saat 17 de Alayköşkünü gelmeleri rica olunur.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Tevfik Fikret İhtifali

(Başı birinci sahifede)

âlemine yadigâr ettiği sanayii edebiye lâyemuttur ve o uhrevi sükût elbette sukut değildir. Şivei lisan yahut tarzı beyan değişebilir. Değişmesi de tabiidir. Fakat bedii

Halit Ziya Bey konferans veriyor

mefhumlar daima bediiyattan addolunur. Bakir fikirler seyyip olamaz.

Fikretin belki üslûbü eş'arı kaybolur. Fakat şairliği kaybolmaz. Mematı onun hayatının terakkisine mâni olduysa irtikayı mânevisini imha edememiştir. Fuzulinin ruhaniyetinden Fikretin ruhaniyetine hitap gibi olan şu beyit ne kadar yerindedir:

"Saadeti ezeli kabili zeval olmaz
Güneş yer altına düşmekle payimal olmaz"

14 kânunuevvel 932
Abdülhak Hâmit

Fethi Beyin nutku

Bundan sonra Galatasaray lisesi müdürü Fethi B. bir nutuk söyledi. Fethi B. nutkunda Fikretin bugünkü gençliğe en büyük hizmetinin herkese yenilik fikirleri aşılamaları olduğunu söyliyerek demiştir ki:

"— Her devirde bu mektebin gençliğine yalnız ders vermekten ibaret olmiyan muallimlerin mevkii büyüktür. Recai Zade Ekrem, le Muallim Naci'ye karşı hürmet büyüktür. Fakat Tevfik Fikret bu gibi hocaları en büyüğüdür. Bu ihtifal ona karşı gösterilen bir kadırşmaslık eseridir."

Halit Ziya Beyin hitabesi

Fethi B. den sonra üstat Halit Ziya B. alkışlar arasında kürsüye gelerek, merhum Fikrete ait olan hatırlarını pek selis bir lisan ile anlattı. Üstat'ın, dünkü ihtifalde herkesin büyük bir zevk ile dinlediği hatıralarına nazaran, HalitZiya B. Tevfik Fikret ile şair Hüseyin Siyret B. in delâletile tanmıştır. Aradan 40 sene geçtiği halde Halit Ziya B. bu mülâkati el'ân bütün teferruatı ile hatırlamaktadır. Fikretle ilk tanıştıkları gün Hüseyin Siyret B. ortada olduğu halde sokakta gidiyorlarmış... "Fikreti tanıyanlar belki hatırlarlar, onun önüne bakarak bir yürüyüsü var,.... bunun sebebi etrafini görmemek arzusundan ileri geliyordu."

Fikret bu ilk mülâkatta hayatı hakkında malûmat vermiş... Halit Ziya B. diyor ki: "Garpta dizör veya dizöz denilen bir nevi san'atkârlar var... Bunlar teganni ile inşadı karıştırarak şiir okuyan lardır.. Fikretin tegannisi yoktu, fakat inşadında büyük bir musiki kudreti vardi ki, insan hayran kalırdı."

Üstat bundan sonra Fikretin Ticaret mektebinde hüsnü hat muallimliği yaptığını hakka ve hakikata pek ziyade meftun olduğunu anlattı: "Tevfik Fikret için hotpesent, hotbin derler. Halbuki Fikret kadar nefsini düşünmeyen, onun kadar feragatı nefis gösteren ve etrafına onun kadar hürmetlkâr bir insan görmedim. Fikret Cenap Şehabettini pek beğenir ve onu takdir ederdi. Hattâ biz şair değiliz, asıl şair Hüseyin Siyret ve Hüseyin Suat'tir, derdi"

Halit Ziya B. sözünü Galatasaray gençlerine hitap ederek bitirdi ve: "Fikretin heykeli önünden geçerken deyiniz ki, hayatta Fikret bizim üstadımız olacaktır. Onun gibi, tunç gibi kuvvetli olunuz. Fakat hayat çarkında ezilmemek için bu tunca biraz fosfor, hayat felsefesi karıştırınız."

Halit Ziya B. Tevfik Fikrete ait hatıralarını anlatmakla, herkese zevk ve büyük şaire hürmet hislerile bolu bir saat yaşattı. Üstat alkışlarla yerine otururken mevkiini Sukûfe Nihal H. me terketti. Şukûfe Nihal H. Fikret hakkında yazdığı güzel bir şiiri okudu.

Fikretin edebî hayatı

Refik Ahmet B. Tevfik Fikretin edebî hayatını tahlil etti ve eserlerinden bazı parçalar okudu.

mail Müştak B. sık sık alkışlarla kesilen bir hitabe irat etti. İsmail Müştak B. Fikretin mezivetlerini güzel teşbihlerle anlattı. O da Halit Ziya B. gibi Fikrete atfedilen hotabinlik ve betbinlik meselesine temas ederek, bu isnadı şairin eserlerile cerhederek:

"— Hayır efendiler, Fikret ne hotbin ne betbin idi, Fikret sadece hakikatbin idi." dedi.

İsmail Müştak B. Galatasaray gençlerine hitaben Fikret kadar vatan ve millet sevgisi duymalarını söyliyerek sözünü bitirdi.

Proğramı sonunda şairin bazı şiirlerinin okunması vardı. Galatasaray talebesinden Necdet Ef. "Halûkun Defteri" Necmi Ef. "Hilâliahmer" İsmail Ef. «Bir Lâhzai Teahhur» Mahmut Ef. "Sabah Olursa"... manzumelerini güzel bir surette okudular.

Bonolar neden Elden çıkmıyor

(Başı birinci sahifede)

nu söyleyebilirim ki, eski heyetin 6 senede yapmadığı bir çok işleri, yeni heyet 6 ay zarfında yapmıştır. Ezcümle Ankara'ya bir heyet gönderilmiş, orada birçok işler halledilmiştir. İstanbul'daki firarî emlâkinin satışı için burada bir komisyon teşkil ettirilmiştir..

İzmir'de teşekkül eden ayni mahiyetteki komisyona aza gönderilmiştir. Yeni bono tevziatı için de teşebbüste bulunulmuş, fakat Maliye Vekâleti, elde mevcut bonolar tamamen sarfedilmeden bu işin düşünülmesi zamanı gelmediğini bildirmiştir. Binaenaleyh, tenkitleri muvafıkı insaf görmiyorum."

Diğer taraftan yaptığımız tahkikata nazaran, elde mevcut 1,5 milyon lira tahmin edilen bonoların tamamen sarfı, her halde uzun bir zamana mütevakkıftır. Bazı gayrımübadiller, maalesef bir kaç sarrafla uyuşmuşlardır. Bunlar, sarraflardan bono piyasasını muntazaman öğrenmekte yüksek fiat bulunca kendilerine ait bonoları sattırmakta, piyasa düşünce yeniden bono mübayaa ettirmektedirler. Bu kazanç yolunu bulanlardan başka bir zümre de, ellerin de mahdut kıymette bono olduğu için müzayedelere iştirak edememekte ve bonoların arkasında (bunları icabında hükûmet nakden ödeyecektir) kaydına bakarak bonolarını muhafaza eylemek tedirler.

Müzayedelere girmek istiyen gayrımübadiller de, satılığa çıkarılan firarî emlâkini beğenmemekte, bunların kısmen çok harap ve uzun müddettir bakımsız kalmış olduğunu, kısmen kıymetleri pek yüksek tahmin edilmiş bulunduğunu iddia etmektedirler. Bu suretle bonolar elden çıkarılamamaktadır.

Bu vaziyet karşısında, kongrenin vereceği karara göre cemiyet, Maliye Vekâleti nezdinde yeniden teşebbüsatta bulunacaktır.

Satılmıyan Yunan emlâki

Gayrımübadiller cemiyeti, memleketin muhtelif mıntakalarında henüz satılamıyan Yunan emlâkinin yerlerini, bedeli muhammenlerini ve cinslerini, bir risale halinde tabettirmiştir.

Gayrimübadillerden istiyenler bunlardan birer nüsha alarak işlerine gelen malların müzayedelerine iştirak edebileceklerdir.

Keriman Ece

(Başı birinci sahifede)

İzmir üssübahri kumandanlığı da dünya güzelini üssübahrinin yılbaşında vereceği baloya davet etmiş bulunmaktadır. Keriman Hanımın pederi Halis Bey Dünya güzelinin bu balolara iştirak edip etmiyeceğini soran muharririmize demiştir ki:

"— Dünya güzelinin küçük kardeşi Fatoş rahatsızdır. Kızıldan korkuluyor, cuma gününe kadar hastalık tahakkuk etmediği takdirde, cuma günkü trenle Ankaraya gideceğiz.

Kânunusaninin 10 uncu veya 17 inci günü de Mısıra gideceğiz. Bu seyahat münasebetiyle İzmir Ticaret Odasına müracaat ettiğimiz gazetelerde yazıldı. Filvaki böyle bir müracaat vardır. Fakat bu müracaat herhangi bir menfaat kastiyle yapılmış değildir. Ben yalnız İzmir Ticaret Odasına değil, Ankara Ticaret Odasına ve İktısat Vekâletine de müracaat ettim. Mısıra, oradan da Amerikaya bir seyahat yapacağız. Bu seyahatmızda millî mahsulâtımız ve ihracat eşyamız için propağanda yapmayı millî vazife addettik ve bu vazifeyi hüsnü ifa etmek emeliyle de bu makamlara müracaatla bu hususta tenvir edilmekliğimiz temennisinde bulunduk."

Çaldaris'in Tavsiyeleri

(Başı birinci sahifede)

ni tasvip etmediğini söylemeğe müsareat etmiş ve bilhassa demiştir ki:

" Türkiye ile Yunanistan arasındaki münasebetler çoktanberi samimî bir şekil almıştır. İki hükûmet, bütün gayretlerini bu münasebetleri bir kat daha kuvvetlendirmeğe sarfetmektedir. Bu harp hatıra ve hikâyelerinin Türk ve Yunan hükûmetleri tarafından gösterilen gayretleri kolaylaştırmıyacağı aşikârdır.

Hükûmet gazetelere yaptığı bu tavsiyelerin, halkçı hükûmeti, müracaatlarından mümkün olduğu kadar kaçındığı başka tedbirlere baş vurmağa mecbur bırakmamak için, nazarı itibare alınacağı ümidindedir.

M. Çaldaris'in mevzuu bahsettiği tarzda hatıra ve hikâyeler neşretmekte olan 3 gazeteye yaptığı bu tavsiyeler üzerine bu gazetelerin müdürleri bu neşriyata yarından itibaren nihayet vereceklerini matbuat müdürlüğüne dün bildirmişlerdir.

Bir infilâk

VANCOUVER, 24 (A.A.) — Dün Büyük Okyanus sahillerinde saatte 116 kilometre süratinde bir kasırga esmiştir. İki kişi telef olmuştur. Hasarat mühimdir.

Kadın haydutlar

NEVYORK, 24 (A.A.) — Bir kaç kadın dün akşam yalnız başlarına bir çamaşır mağazasına hücum etmişler, satıcı kadınları ellerindeki ervolverlerle tehdit etmişler ve kasada bulabildikleri şeyleri aşırıp kaçmışlardır. Polis tarihinde, sırf kadınlar tarafından bu yolda bir taarruz yapılmasına şimdive kadar tesadüf edilmemiştir.

H. F. Konya Vilâyet Kongresi

Konya Vilâyet Kongresine iştirak edenler: 1- Vali Vehbi Bey, 2- Meb'us Kâzım Hüsnü B.f, 3- Meb'us Mustafa B.f, 4- Belediye Reisi Şevki Bey

KONYA, 3 (Milliyet)—932 Cümhuriyet Halk Fırkası Konya Vilâyet Kongrası mesaisini bitirmiştir.

Kongra üç gün devam etmiştir. Encümenlerde ve heyeti umumiyede istifadeli birçok münakaşalar olmuştur.

Bu toplanışta memleket ve milletimizin tealisi hususunda kazaların dilekleri ve Fırka teşkilâtının teazzuv ve inkişafı uğrunda yapılacak heyeti idare dokuz aza olarak intihap edilmiştir.

Büyük bir faaliyetle çalışacaklarını teahhüt eden idare heyeti perşembe günü ilk içtimaını aktederek reis intihabı yapacak ve yeni faaliyetine başlamış olacaktır.

AYINTAP, 24. A. A. — Cümhuriyet halk fırkası vilâyet kongresi mesaisini bitirerek dağılmıştır. Kongre dağılmadan evvel yeni idare he

ÇOCUK

Sesin ve ışığın sür'ati

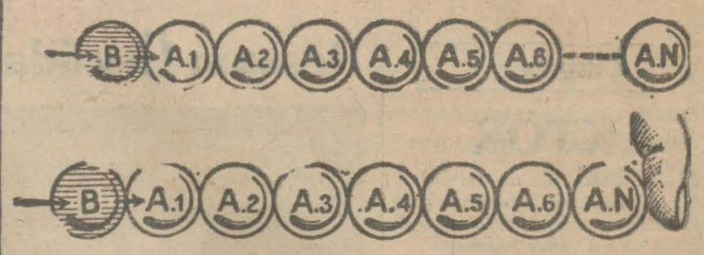

Son senelerin başdöndürücü hızı içinde sür'atin ne ehemmiyet kazandığını hep bilirsiniz. Meselâ bir otomobile binip te, düz yolda saatte yüz kilometre gitmek, ooh, ne hoş şey!.

Fakat bizim şoselerimiz dar, ârızalı ve sokaklarımız da öyle olduğu için, belediye haklı olarak otomobil şoförlerine "hızlı gitmeyin" diye emir veriyor.

Çünkü otomobil altında en çok ezilen çocuklardır. Onun için sokakta yürürken, karşıdan karşıya geçerken, daima temkinli olmak lâzımdır.

Fakat bizim burada bahsedecegimiz mesele bu değil. Sür'at dedik te, hatırımıza geldi, yazdık. Saatte yüz kilometreyi biz basdöndürücü addediyoruz, değil mi? Halbuki öyle sür'atler var ki, yüz kilometrenin ismi bile okunmaz.

Meselâ siz sesin sür'atini bilir misiniz? Ses saniyede 330 metre gider. Demek ki saatte 1200 kilometre....

Fen adamları buna bile sür'at demiyorlar. Meselâ ziyayı düşünün. Ziya saniyede 300.000 kilometre katediyor. Saatte kaç yapar? Bir milyardan fazla...

Bu sür'ate rağmen bizden okadar uzak yıldızlar vardır ki, ışıkları bize ancak yüzlerce seneden sonra geliyor. Meselâ bir yıldıza baktığımız zaman, gördüğünüz ışık, o yıldızın o saniyedeki ışığı değildir. Uzaklığına göre, kim bilir kaç yüz sene evvelki ışığıdır. Demek ki, bu kadar aklın almadığı sür'at bile, yaya kalıyor. Nerede kalmış otomobilin saatte yüz kilometresi?..

Sonra ziya ile sesin sür'ati sporcu kafasının anladığı sür'atle tarif ve mükayese edilemez.

Zira ses ve ışık, hiç bir madde tebdili mevki etmeksizin hislerimizin üzerinde icrayi tesir eder. Daha doğrusu ses veya ışık, menbaından itibaren yakın bir maddeden diğer yakın maddeye geçen bir kımıldanışla bize kadar gelir.

Bunu daha iyi anlamak için tecrübe etmek kolay ve kabildir. Resimde görüldüğü gibi A1, A2, A3, A4, A5, A6 bilyalarını yan yana koyunuz.

Eğer B bilyası gelir, A1 bilyasına çarparsa, bütün A bilyaları yerlerini değiştirmezler. Müsademenin kuvveti bilyadan bilyaya intikal eder ve sade en nihayetteki A N bilyası önünde kuvveti verecek başka bilya olmadığı için o hızla sıradan uzaklaşır. Diğer bilyalar yerinde kalır.

Eğer parmağımızın ucu ile A N bilyasını tutar ve B bilyası tekrar A1 bilyasına çarparsa, parmağınız sademeden husule gelen tesiri hisseder.

Görülüyor ki bu tecrübede madde yer değiştirmiyor, fakat aldığı sarsıntı bu en yakın maddeye intikal ettiriyor.

Şimdi sese gelelim. Havadaki molekülleri bilyalar farzedelim. Ses çıktı mı, bir "mevce halinde" molekülden moleküle geçerek ilerler. Ve tesadüf ettiği eşya üzerinde vibrasyon husule getirir.

Bu mevceler kulak dediğimiz harikulâde mekanizmaya geldikleri zaman, kulak zarında vibrasyon husule getirir ve bu suretle sesi duyarız.

Ziyaya gelince, ayni halin vaki olduğu kabul edilmektedir. Âlimler ziyanın yalnız hava dahilinde değil, "halâ" dahilinden de geçtiğini bilirler. Ancak 'halâ' dahilinde, "esir" denilen farazî bir maddeye müessir olduğunu söylerler. Fakat bu maddelerin aldıkları kuvveti biribirine nakleyleyişleri okadar seridir ki, yukarıda da söylediğimiz gibi ziyaya, saniyede 300.000 kilometre temin etmektedirler.

Onun için yıldızların ışığı bize yakınlıklarına veya uzaklıklarına göre, daha evvel veya daha sonra gelmektedir. Meselâ Kutup yıldızının ışığı kürremize kırk altı senede gelebilmektedir. Güneşin ışığı ise 8 dakika, 18 saniyede..

Ziraat Vekili iyileşti

ANKARA, 24 (Milliyet) — Bir müddetten beri hasta bulunan Ziraat vekili Muhlis Bey iyileşti. Bugün makamına geldi. .

Tıp Talebe Cemiyeti

Tıp Talebe Cemiyeti yeni idare heyeti taksimi vezaif yapmışlar. Reisliğe: Feruzan, umumî kâtipliğe: Ekrem, umumî kâtip muavinliğine: Rüknü, Muhasipliğe: Safa, İdare âmirliklerine Cavit ve Orhan Beyler intihap edilmişlerdir.

Kasırga

ZÜRİH 24 (A.A.) — Topçu mektebinde bir infilâk vukua gelmiş, 5 asker telef olmuştur.

İngiltere kralı, Noel de nutuk söyliyecek

LONDRA, 24 (A.A.) — Kral, Noel günü saat 15,05 te millete hitaben bir nutuk söyleyecek ve telsizle neşredilecektir. Kral 3 dakika söyleyecektir.

101 metre derinlikte bir tahtelbahir

CENEVRE, 24 (A.A.) — Spezzia'dan yapılan son tecrübeleri esnasında Bragadine tahtelbahiri 101 metre derinliğine kadar dalabilmiştir.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
Darülbedayi Temsilleri
Bu akşam saat 21,30 da
(ÜÇ SAAT OPERETİ)
Yazan: Ekrem Reşit Bey.
Besteleyen Cemal Reşit Bey.
Umuma
3 perde 27 tablo.
1336

Kadıköy'de
Diş Tabibi
ZEKİ HALİT
Her gün Hastalarını Altı yol ağzındaki Muayenehanesinde kabul ve tedavi eder.

Komşu memleketlerde

Müstakil Suriye

Cenup komşumuz âlî komserin avdetini bekliyor

Berutan 19 tarihli Adana gazetelerine yazılıyor: Âli komiserliğin nimresmî gazetesi olan Berutta münteşir (La Syrie) gazetesi (Suriyenin istiklâli) başlığı altında neşrettiği bir makalede ezcümle diyor ki:

" — M. Ponsot avdet eder etmez Suriyenin müstakil bir devlet haline gelmesi için lâzım gelen temaslarda bulunacaktır. Buna binaen diye biliriz ki, Suriyenin istiklâli kendi elindedir.

Suriyenin bazı şeraiti dahiliye ve düveliyeye riayet eylemesi lâzımdır. Eğer Suriye — bu şeraiti hüsnü idare edebilirse müstakil devaire müstakil bir orduya ve lâzım gelen varidata kavuşması için birkaç ay kâfi gelecektir. Ayni zamanda herkes arasında adaletin mütesaviyen tevziine de dikkat etmelidir."

" Suriyeliler artık hakikati görmelidirler. Hak'kî vatanilik nezih bir taavvünü icap ettirir ki müstakbel de buna bağlıdır."

ŞAM, 19.— Şam gazetelerinin verdikleri haberlere göre, iki fırkadan mürekkep milli bir Suriye ordusu teşkil edilmesi etrafında bir fikir mevcuttur.

Bu ordu, Fransa - Suriye muahedesinin akdini müteakip teşkil edilecek ve şimdilik gönüllü sûretile vücude getirilecektir.

HALEP, 20. — Burada çıkan "Elittihat" gazetesinin yazdığına göre bazı kimseler Halebin Şamdan ayrılmasını talep eden bir mazbata doldurmakta ve imzalatmaktadırlar.

Gazete bu haberi neşrettikten sonra Halebin çok mağdur olduğunu, fakat bu ayrılığın en büyük musibet olduğunu ilâve etmekte Haleplilere sabru teenni tavsiye eylemektedir.

Göz Hekimi
PROFESÖR
Dr ESAT PAŞA
— BABIALİ —
ANKARA CADDESİ No 60

RADYO

Bugünkü program

18—18.45: Nihal Hanım.
18.45—20: Orkestra.
20—21.30: Dedayii musikiye.
21.30—22: Goldenberg korosu.
22—22.30: Gramofon, ajans ve saire.

VİYANA 517 m.
17.35: Gramofon ile Noele mahsus İtalyan çoban havaları. 18.05 Oskar Yaseha takımının opera ve operet parçaları. 21.20: Temsil. 23.05: Adolf-Pauscher caz takımı (Strenau taganni ediyor).

PRAĞ 487 m.
17.05: Bruno'dan naklen: Oskar Nedbal'in bestelerinden konser. 18.20: Müsahabe. 19.05: Almanca neşriyat (Tagannili). 20.35: Smetana'nın 3 perdelik "LE BAISER" ismindeki opera temsili. 23.25: Fantazi caz musikisi.

ROMA 441 m.
17.50: Karışık musiki. 18.05: Richard Strauss'un asarından konser. 21.50: Leo Fall'ın eserlerinden üç perdelik "LA BELLA RISETTE" operası.

MİLANO - TORİNO - TRİESTE
20.35: Gramofon. 21.35: Bir opera temsili.

BARİ 269 m.
18.35: Gramofon, — haberler. 21.40: Taganni konseri (Verdi, Hamut, Magri, Donatı, Thomas ve daha bazı bestekârlardan). 23.35: Kahvehane musikisi.

BUKREŞ 394 m.
10.20: Ayin. 12.05: Orkestra (Jean Dumitresco). 13.05: Gramofon. 14.05: Keza. 17.05: Köylü proğramı. 18.05: Marco orkestrası (Karışık konser). 19.15: Çocuk tiyatrosu. 19.45: Marco orkestrası. 20.45: Gramofon. 21.05: "Lavieille Hârca" isimli üç perdelik operet.

BRESLAU 325 m.
17.05: Berlin'den: Orkestra (senfonik). 19.30: Müsahabe. 20.05: Richard Strauss'un eserlerinden "ROSEN KAVALİER" ismindeki opera. 24.05: Drest'ten: Neş'eli musiki.

Yeni eserler

Âdem ve Havva

Genç muharrir Yaşar Nabi'nin Âdem ve Havva ismindeki gazetemizde tefrika edilen yeni romanı Muallim Ahmet Halit Kitaphanesi tarafından güzel bir cilt halinde neşredilmiştir. Bu kuvvetli edebî tahlil romanını okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Muallim isteniyor

GÖZTEPE TÜRK KOLEJİNDEN:

Darülfununun Riyaziye, Tabiiye Fizik ve Kimya şubelerinden mezun, muallimlik evsafını haiz bu üç şubeden birer muallime ihtiyaç vardır. Taliplerin müracaatları.

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.
1340

Dr. HORHORUNİ

Mektep sokağındaki muayenehanesini kapamıştır. Hergün sabahtan akşama kadar hastalarını Eminönü Valide kıraathanesi yanındaki muayenehanesinde bizzat tedavi eder.
Telefon: 2.4131.
1753

6 ıncı icra memurluğundan: Bir borçtan dolayi mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer iki siyah maroken koltuk, bir siyah kanape ve yazıhane, bir kütüphane 28 K. Evel 1932 tarihinde Nuruosmaniyede İnkilâp Lisesinde saat 16 dan 17 ye kadar ikinci açık arttırma ile satılacağından yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memura taliplerin müracaatı ilân olunur.

ZAYİ — 503 sicil numerolu arabacılık ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Arabacı Ahmet.

ZAYİ — 1701 sicil numerolu arabacılık ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Arabacı Ahmet.

ZAYİ — 713 sicil numerolu arabacılık ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Gaffar.

ZAYİ — Bankaya tevdi eylediğimiz mebaliğ için kullandığımız tatbik mühürlerimizi kaybettik. Yenilerini kazdırdığımızdan eski mühürlerin zuhurunda hükmü olmıyacağını ilân eyleriz. Fatih'te şekerci Hanında 68 No da Mehmet ve Mustafa.

İstanbul Belediyesi İlânları

Taksi Otomobilleri sahiplerine

İstanbul Belediyesinden:

Belediye hududu dahilinde seyrüsefer eden bütün taksi otomobillerinin boyası muayene edileceğinden aşağıda yazılı günler için tayin edilen numaralı arabalar sahiplerinin şoförlerile, mal sahibi olan şoförlerin doğruca muayene mahallinde toplu bir hal de bulunmaları. Tayin edilen günlerde arabasını muayene mahalline getirmiyenlerin boya mecburiyeti hakkında son ittihaz edilen karardan istifade edemiyecekleri ve bu kabil arabaların 1 Kânunusani 933 tarihinde plâkalarının alınacağı ilân olunur.

Plâka numarası						
1251 den	1550 ye kadar olanlar	26/12/932	Pazartesi	: *Abidei Hürriyet civarında imtihan sahasında saat birde.*
1551 "	1850 "	" 27 "	Salı	:
1851 "	2150 "	" 28 "	Çarşamba	:
2151 "	2450 "	" 29 "	Perşembe	:
2451 "	2792 "	" 30 "	Cuma	:

Yukardaki numaralar dahilinde ve fakat Anadolu cihetinde bulunan otomobiller 31 Kânunuevvel 932 cumartesi "Kadıköy Belediye Dairesi önünde saat 9,5 ta".

Emrazı zühreviye teşkilâtı ve hastanesi için lüzumu olan ecza ve alât pazarlıkla alınacaktır. Talip olanlar tafsilât almak için Levazım müdürlüğüne pazarlığa girmek için de 450 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 29/12/932 perşembe günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (6782)

3 üncü kolordu ilânları

Çatalca Mst. Mv. ne ait ışıldak tamir ettirilecek ve bazı noksan malzemesi satın alınacaktır. Pazarlıkla ihalesi 25-12-932 pazar günü saat 14 tedir. Taliplerin keşifnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları.
(5026) (6768)
2183

* * *

Çatalca Müstahkem mevkine ait bir adet traktör ve pulluk satılacaktır. Görmek istiyenlerin Hadımköyünde Müstahkem mevki kumandanlığına ve müzayedeye iştirak edeceklerin pey sürmek üzere her gün komisyonumuza müracaatları.
(957) (6171)
1298

* * *

Kolordu hayvanatı için ip yular başlığı (1500) adet açık münakaşaya konulmuştur. İhalesi 8/1/933 Pazar günü saat 14 tedir. Taliplerin nümune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve münakaşaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları.
(5020) (6677)
2029

* * *

Niğde 41. Fırka garnizonu için (180.000) kilo ekmek kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. İhalesi 11-1-933 çarşamba günü saat 11 dedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere hergün ve ihaleye iştirak için o gün ve vaktinden evvel Niğdede Satınalma Kom. na müracaatları.
(1058) (6672)
2060

3. cü muhabere alayı için 50,000 kilo odun pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 25-12-932 pazar günü saat 10da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları.
(5030) (6769)
2184

* * *

K. O. Kıt'a ve müesseseleri için 18,000 kilo kok kömürü pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 25-12-932 pazar günü saat 11 dedir. Şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları.
(5031) (6770)
2185

* * *

Çatalca Mst. Mv. nin ihtiyacı olan pazarlıkta bulunan 60 ton levamarin kömürüne talip çıkmadığından, ihalesi tehirle 25-12-932 11,30 yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları.
2187

* * *

K. O. kıt'a ve müesseselerinin ihtiyaçları bulunan 140100 kilo saman alenî münakasa usulile satın almacaktır. İhalesi 15-1-933 pazar günü saat 10 da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5034) (6784)

SİPAHİ OCAĞINDAN:

23 Birinci Kânun 932 Cuma günkü toplantıda ekseriyet olmadığından kongranın akti 6 İkinci Kânun 933 cuma günü saat 14,30 a talik edilmiştir. Mezkûr günde muhterem azanın teşrifleri rica olunur.

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden: Şişlide dere sokağında Karlo apartmanının 6 Numaralı dairesinde sakin iken 11 şubat 932 tarihinde vefat eden Acile hanım binti Hasan Akif Beyin vasiyetnamesi açılarak tenfizine başlandığından kanunu medeninin 538 inci maddesi mucibince bu bapta bir gona itirazı olanların tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine müracaatları lüzumu ilân olunur.

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilecek bir adet salon halısı 26-12-932 tarihinde saat 12 den 14 te kadar Beşiktaş Abbas ağa mahallesinde İsmailağa sokağı 6 No. lu hanenin kapısı önünde açık arttırma ile satılacağından taliplerin mahallinde hazır bulunacak memuruna 932-2658 No. lu dosya ile müracaatları ilân olunur.

ZAYİ ORDİNO

İstanbul ithalât gümrüğünün 10816 No ve 6/11/932 tarihile tesçil edilen N. A. marka ve 1/15 No 15 sandıklık 2 kıta beyannamesile bir fatu ve İsperko acentasından alınan Marş vapuru 16 sefer 29 No poliça ordinosunun 17/12/932 tarihinden sonra zayi olduğundan her kim bulursa Beyoğlunda Hamalbaşında Nea Ağora mağazalarına getirmeleri reca ve buna karşı kendilerini de ayrıca memnun edeceğimizi ilân olunur.

İstanbul beşinci icra memurluğundan: Satılmasına karar verilen kadayif ocağı, ayna, ve saire 28-12-932 tarihinde saat 9 dan itibaren Kasımpaşa da Dört kuyu caddesinde 15 No. lu dükkânda açık arttırma ile satılacağından isteyenlerin mezkûr gün ve saatta mahallinde bulunmaları ilân olunur.

ZAYİ — Seyrisefain idaresine 21-9-932 tarihinde don yağ depozitosu olarak yatırmış olduğum kırk liralık 2721 numerolu makpuzu kaybettiğimden hükmü olmadığı ilân olunur. Ferit ve İzzet.

Kumbara, bütün bir istikbal'dir!

İktısat ve tasarruf yalnız nazariyat ile değil...

... Bir kumbara alarak para biriktirmekle öğrenilir...

Türkiye İş Bankası

1834

Türk Ticaret ve Sanayi Bankası Anonim şirketi konkordato komiserliğinden:

Tasfiye halinde bulunan Türk Ticaret ve Sanayi Bankası Anonim Şirketi Tasfiye Heyetinin konkordato için mühlet verilmesi hakkındaki talebinin nazarı itibara alınmasına ve borçlu şirkete mühlet itasına İcra hakimliğince karar verilerek alacaklıların alacaklarını kayit ettirmeleri lüzumu ilân edilmişti. Kayit için tayin olunan müddet geçmiş olduğundan konkordato teklifinin müzakeresine sıra gelmiştir. Binaenaleyh evvelki ilân mucibince vesikalarını ibraz ederek alacaklarını kaydettirmiş bulunan alacaklıların konkordato müzakeresinde bulunmak üzere önümüzdeki kânunusani ayının on ikinci perşembe günü saat 14 te Galatada Köprübaşında Türkiye Ziraat Bankasına ait yeni binaya gelmeleri veyahut Noterden musaddak vekâletname ile yerlerine vekil göndermeleri lâzım geleceği ve bu alacaklıların toplanmaya takaddüm eden on gün içinde diğer alacaklılar tarafından verilmiş olan vesikaları tetkik edebilecekleri icra ve iflâs kanununun 292 inci maddesi hükmüne tevfikan ilân olunur.

İstanbul asliye mahkemesi birinci hukuk dairesinden: Müddei Alektro Teknik Şimit Daymon fabrikası ve şürekâsı vekilleri Gabay biraderlere izafeten Avukat İbrahim beyin müddaaleyh Pangaltı Vali konağı caddesinde Madam Sakalaridi apartmanında (1) No da B. Lâski ef. aleyhine açtığı alacak davasından dolayi berayi tebliğ gönderilen davetnamenin mümaileyh B. Lâski ef.nin ikametgâhı hazırının meçhuliyeti hasebile ilânen tebliğine karar ve emri tahkikatın da 10-1-933 tarihine müsadif salı günü saat 14 te muallâk bulunmuş olduğundan mümaileyh Lâski ef.nin yevmü mezkûrda saat 14 te İstanbul asliye mahkemesi birinci hukuk dairesinde bizzat gelmediği veya bir vekili kanuni göndermediği takdirde giyaben muamele olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Oyuncaklar Hediyeler "OSKA" kunduraları

Her sene olduğu gibi bu sene dahi en zengin ve en müntahap çeşitlerini en ucuz fiatlarla

Os. Ferruh ve Sanai Kazmirci

(SabıkŞtein)

mağazalarında bulacağınızı unutmayınız.

Beyoğlu İstiklâl caddesi No 303

2223

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

İdarede teraküm eden müstamel çembersiz saç variller bilmüzayede satılacaktır. Talip olanların 29-12-932 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 da teminat akçelerile Haydarpaşa mağazasında isbatı vücut etmeleri ilân olunur. (6761)
2180

Evkaf müdiriyeti ilânları

Alemdağ vakıf ormanlarının büyük elmalı 0,45 M. devresinden 3 M. devresine kadar üç bin adet kestane ağacının kat'iyesi münakasaya vazedilmiş olmakla talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün İstanbul Evkaf Müdiriyetinde arazi kalemine ve yevmi ihale olan 4/1/933 çarşamba günü saat on beşe kadar İdare Encümenine müracaatları. (6602)
1882

Tayyare cemiyeti Mübayaat komisyonundan:

Şartnamesi veçhile 50,000 adet üçüncü sınıf evlenme cüzdanı tabettirileceğinden talip olacaklar 28/12/932 çarşamba günü saat 15 te komisyona müracaatları. (6779)

Istanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

1 — Muhafaza telsizleri için müsabaka ile üç makinist alınacaktır.

— Maaş, ücret olarak 108 liradır. Çalışılacak yer Urfa mıntakasıdır.

3 — İstekliler hüviyet ve ihtısas gösteren vesikalarile birlikte İstanbul Muhafaza Başmüdürlüğüne çabuk gelmeleri. (6756)

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Baştabipliğinden:

Büyükdere Sahil Sıhhiye İdaresi binasına yaptırılacak kalorifer tesisatının âleni münakasası 14 K. Sani 933 Cumartesi günü saat 14 te Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında İstânbul Limânı Sahil Sıhhiye Merkezinde müteşekkil Komisyonda yapılacağından taliplerin şartnamelerini görmek üzere her gün mezkûr Merkez Levazım Memurluğuna müracaatları. (6776)

Beyoğlu Kazası Defterdarlığından:

Feriköyünde ikinci kısım mahallesinin Mundar sokağında Mösyö Depey Nataliyaya ait fabrikada mevcut bulunan 15000 kilo parmaklık parçaları 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. İhalesi 7/1/933 tarihine müsadif cumartesi günü saat on beşte yapılacağından taliplerin teminat akçelerile Beyoğlu maldairesinde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları.
6712

Tayyare Yılbaşı Piyangosu

Büyük Mükâfat 1,000,000 Liradır

Büyük ikramiye 500,000 Liradır

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır.

Taliinizi deneyiniz..

1551 **Acele ediniz..**

MUSTAFA CEMAL Vapurları İzmir sür'at postası

Bursa vapuru 25 K. evvel

Pazar akşamı saat 15 te Karaköy rıhtımından doğru **İZMİRE** hareketle Pazartesi günü İzmire muvasalat ve Salı günü İzmirden hareketle Çarşamba günü İstanbula avdet edecektir. Tafsilât için Küçük Rıhtım Han No. 4-5 Telefon 40913

KARADENİZ POSTASI

Sulh Vapuru 25 K. evvel

PAZAR

günü akşamı Sirkeci'den hareketle (Ereğli, Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Gerze, Samsun, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Sürmene ve Rize iskelelerine azimet ve avdette ayni iskelelerle Gürele, Fatsa ve Ünyeye uğrayarak avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Eminönü Rıhtım Han 2 No. ya müracaat. Tel. 20475.

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 3. 3740.

YALOVA KAPLICALARINDA

Keşfi "10411 „ lira"62„ kuruşa baliğ olan muhtelif inşaat ve tamirat açık kırdırmaya konulmuştur. İhale 5-1-933 tarihinde yapılacaktır. Teminat % 15 tir. Keşif ve proje ve şartnameleri Türkiye Seyrisefain idaresi alım ve satım komisyonundadır. Bu işe girişeceklerin Mimar veya Mühendis olmaları ve yaptıkları işlere dair de vesika göstermeleri lâzımdır.

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Piyade atış mektebi ihtiyacı için 60.000 kilo ekmek pazarlığa konmuştur. Pazarlığı 26-12-932 pazartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez K. Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (380) (6765)
2215

* * *

Dikim evi ihtiyacı için 800 metre çuha pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 25-12-932 pazar günü saat 11 de Tophanede Merkez K. Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartnama ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan 10 na kadar her gün ve pazarlığa girişecekler için de belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları.
(381) (6766)
2182

* * *

Ordu Sıhhiyesi için 59 kalem asabiye malzemesi alenî münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 26-12-932 pazartesi günü saat 14.30 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar ve münakasaya iştirk için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (323) (6427)
(1526)

İstanbul icra hâkimliğinden: İstanbulda Taş handa hali tasfiyede bulunan Türk Ticaret ve Sanayi Bankasına konkordato için verilen iki ay mühletin icra ve iflâs kanununun 287 inci maddesi mucibince 22-12-932 tarihinden itibaren bir ay daha uzatılmasına ve keyfiyetin icra ve iflâs dairelerile tapu sicil memurluklarına bildirilmesine karar verilmiş olduğu ilân olunur.

ANKARA PAVİYON

Şarkın en
ŞIK
ve
ZENGİN

RESTORAN'I

SOIRE VE DİNER
DANSANT
NEŞE VE EĞLENCE

ORKESTRE:
KARLTON BAND

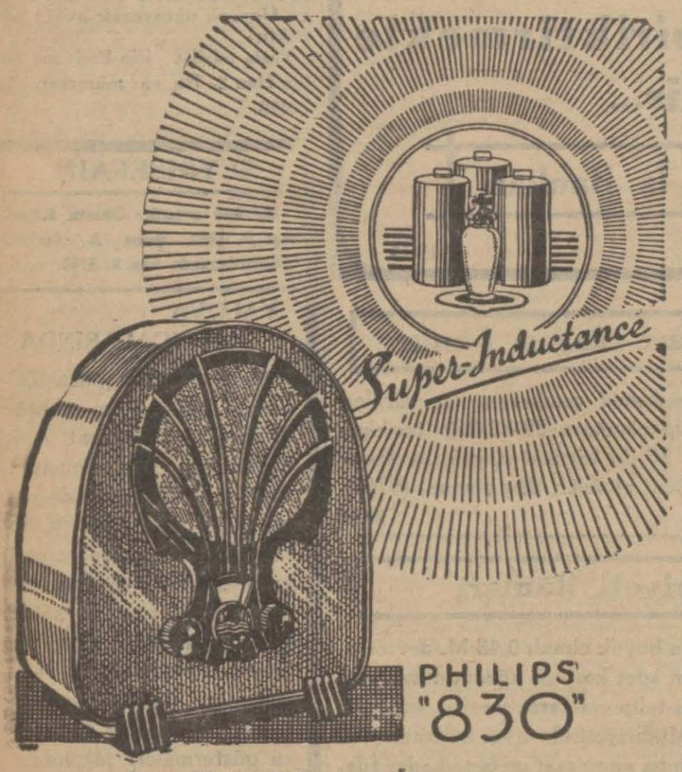

Bir Tek Düğme İle
Bütün Avrupa Dinleniyor

PHILIPS 830 A

Süperendüktans

Ankara M. M. V. Satınalma Komisyonundan:

Askerî Lise ve Orta Mekteplerde aşağıda gösterilen derslerin muallimlikleri açıktır. Verilecek ücretler hizalarına yazılmıştır. Tedris için resmî salâhiyeti haiz olan ve başka yerlerde alâkaları olmıyan muallimlerden arzu edenlerin 10 gün zarfında istida ve fotoğafını musadak fişlerile Ankarada Askerî Liseler Müfettişliğine müracaat. (1059) (6706)

Mektebin ismi:	Muallimliğin nevi:	Ücreti:
Kuleli Lisesi	Fizik muallimliği	98 Lira
Bursa	Fizik muallimliği	108 Lira
Bursa	Kimya muallimliği	108 Lira
Bursa	Tabiat muallimliği	108 Lira
Konya As. O. Mp.	İngilizce muallimliği	108 Lira
Erzincan As. O. Mp.	Almanca muallimliği	108 Lira
Erzincan As. O. Mp.	Türkçe muallimliği	108 Lira

2077

Beşiktaş malmüdürlüğünden:

Kıymeti muhamminesi

1000 Lira Balmumcu çiftliği ve Zincirlikuyu caddesi üzerinde kar kuyusu namile maruf arazi.

Ku. 40 Beher arşını Beşiktaşta Yenimahallede Nar sokağın da 1, 3, 5, 7, 9, 11; 13; 15; numaralı arsalar.

Balâda kıymet ve adresleri yazılı mahallerin mülkiyeti müzayedeye vazedilmiştir. Bedeli ihale peşin omak üzere taliplerin ihale tarihi olan 26-12-932 pazartesi günü saat 14 te Beşiktaş Mal Müdürlüğü Satış Komisyonuna müracaatları.

Şeraiti öğrenmek isteyenler her gün müracaat edebilir.

(6465)
1770

Ey Genç! Hayatını, aileni, ev âdını ve vatanını Zehirleme!

Cebinde bir tüp **PROFİLAKSİN** bulunsun.

Seni da'ma Frengi ve Belsoğukluğu afetinden kat'i bir surette koruyacak bundan emin hiç bir çare yoktur. Her eczane ve ecz. deposunda bulunur. Fiatı 75 kuruştur.

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz, sandıkta ve çuvalda küp şekerleri atideki fiatlerle her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36,75 kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat, Telgraf adresi: Istanbul Şeker - Talefon: 24470-79

1339

1746

İnhisarın

KONTROLU VE RESMİ MÜHÜRÜ ALTINDA

fıçılarda uzun müddet dinlendirilmiş fevkalâde

HÂRIKA RAKISI

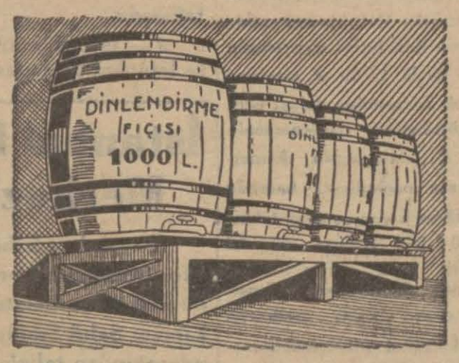

yakında piyasaya çıkıyor. Mıkdarı mahdut olduğundan yalnız büyük bakkaliye ve müskirat mağazalarında ve maruf birahanelerde bulunacaktır.

SANAYİİ KÜULİYE LİMİTED ŞİRKETİ
Galata. Ermeni klisesi sokak No 31-33.
Telefon: 42772

2151

İstanbul Ziraat Bankasından:

No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No.	Hissesi	Hisseye göre muhammen K.
13	Beyoğlu	Kamerhatun	Kiraz	Hane	44	1/2	1500 T. L.
27	Galata	Şehit Mehmet Pş.	Üstübiciler	İki dükkân	14,14	5/6	2085 T. L.
28	Galata	Şehit Mehmet Pş.	Üstübiciler	Dükkân	29	9/16	735 T. L.
30	Beyoğlu	Kamerhatun	Aynalıçeşme	Arsa ziraî 150	14	Tamamı	2000 T. L.
34	Heybeliada	Yalı	Yalı	Dükkân ve otel	88,90,92	1/2	3750 T. L.
40	Beyoğlu	Kamerhatun	Karnavola	Dükkân	81	1/5	300 T. L.
41	Beyoğlu	Kamerhatun	Karnavola	Dükkân	83	1/5	300 T. L.

Pey akçesi ve bedeli ihale nakten veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda yazılı gayri menkullerin açık arttırma ile satılması müddeti bir hafta temdit olunmuştur. İhalei kat'iye 29/12/932 perşembe günü saat on beştedir. Şartnamesi bankamız kapısına asılmıştır. Arzu edenlerin yüzde yedi buçuk pey akçesile bankamıza müracaatları. (6748)

Yozgat Belediyesinden:

Yozgat Belediye Meclisinin Teşrinisani 932 toplanmasında elektrik,mezbaha, su,lâğım işlerinin fennî bir surette yaptırılmasına karar verdi.

1 — Ait Vekâletçe tasdik edilmek üzere elektrik, su, lâğımın projesi yapılacaktır.

2— Plânında ihtiva eden projeleri beraber yahut ayrı ayrı salâhiyetli müessese ve zavat yapabilir.

3 — Kasabamızın henüz haritası yoktur. Yapılmaktadır.

4 — Talip olanlar 1 Şubat 933 tarihine kadar bizzat yahut mektupla Yozgat Belediyesine müracaatları ilân olunur. (6789)

Öksürenlere Katran Hakkı Ekrem

1338

Zabitan ve memurine müjde:

Portatif sandalyeler

Yılbaşına kadar reklâm fiatı

360 kuruşa

Yalnız mağazamızda satılmaktadır.
İstanbul Rizapaşa yokuşunda 66 No.

Asrî Mobilya Meşheri

2116

Güzel bir kürk Almak için

Beyoğlu'nda İstiklâl caddesinde 391 No. d

EPREM

m azasını ziyaret etme kâfidir. Rekabetsiz fia

Yılbaşı Hediyesi

DÜDÜKLÜ TENCERE

Yılbaşı münasebetile akraba ve taallûkatmızı hakkile memnun etmek isterseniz bu şayanı hayret tencerelerden birer adet hediye ediniz. Yegâne deposu: Eminönünde İNGİLİZ Mağazasıdır.

2156

İstanbul Gümrük muhafaza Başmüdürlüğünden:

Dört Muhafaza mevkiinin tamiri ilânıdır.

1 — Kabataş, Arnavutköy, Yeniköy hamam yeri mahalle mahalle muhafaza mevkilerinin tamiri. Açık kırdırmaya konulmuştur.

2 — Kırdırma şartları kâğıdının tastikli suretleri İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden alınacaktır.

3 — Kırdırma İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünde kurulacak alım satım komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 — Kırdırma 5/1/933 tarihine raslıyan Perşembe günü saat 14 dedir.

5 — Her istekli, biçilmiş bedelin % 7,5 ğu olan 54 lira 40 kuruşluk muvakkat güvenme "teminat" larile belli saatten evvel komisyona gelmeleri. (6597)

Bank Franko - Aziyatik

26 Kânunevvel 1932 tarihinden itibaren Galata'da Voyvoda caddesinde Ünyon Hanı karşısında Kâin 13 numerolu Nişastacıyan Hanına nakledecektir.

2222

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Her eczane de satılır.